

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR :
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE :

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosif Gh. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantin**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Gălășescu Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanevici**, Conf. univ. Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iaai**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Univesitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

SUMAR

- *Individualismul și garanțiile sale în Constituția noastră*, de Fratea Dârlea, magistrat;
- *Minorii infractori și cei în pericol moral în noua leguire penală*, de I. B. Georghescu, Recenzie de E. C. D.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

- Inalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Ministerul Apărării Naționale cu L. Berwoy și a.* (Ardeal. Responsabilitate. Caporal de gardă la o manutanță. Rănirea unei persoane. Culpă. Condițiunile în care angajează responsabilitatea Statului ca comitent);
- Idem s. II: *Const. Teodoru cu Eremia Oprescu și a.* (Legea conversiunei. Pensionar. Poprire validată definitiv în mâinile Casei Generale de Pensii. Contestație. Dacă prin admiterea contestației se violează principiul transferului judecior și al autorității lucrului judecat);
- Idem s. III: *Primăria Municipiului București cu Stanislav Podsidek* (Legea finanțelor locale. Taxe comunale. Trebuie să constituie echivalentul unei prestațiuni din partea autorității. Taxe pentru introducerea de animale și produse în oraș. Sunt ilegale);
- Idem, idem: *Primăria Municipiului Constanța cu Soc. Tomis* (Taxe comunale pentru uzajul străzilor. Nu se referă la automobile. Ilegale) cu Nota d-lui E. C. Decusară;
- Curtea de Apel București s. I: *Henri Bogdan cu N. și Aristide Bazilescu* (Filiațiune legitimă. Posesiune de Stat. Caracterizare. Titlu de naștere. Probă cu martori pentru stabilirea unei alte posesiuni de stat decât cea avută dela naștere. Inutilitatea ei);

JURISPRUDENȚA STREINĂ

- Casația italiană I (Societate comercială. Personalitate. Adunare. Convocare neregulată);
- Idem, idem (Cambie. Gjr pentru încasare sau prin procură. Cambie falsă. Dobândire cu rea credință. Daune);
- Idem, idem (Societate colectivă. Pierderea a două treimi din capital. Pierderea în timpul procesului de dizolvare. Pierdere totală sau parțială a capitalului. Evaluarea patrimoniului);
- Idem, idem (Societate de fapt. Indicii exterioare. Asociație în participare. Transformare în soc. neregulată în nume colectiv. Faliment. Declarație din oficiu. Încetarea plăților);
- Idem, III (Fraudă și simulație. Acțiune revocatorie. Act oneros și gratuit. Distincțiune);
- Curtea din Alexandria (Consecințele stării de necesitate) cu Nota d-lui H. Udrea, magistrat.

Individualismul și garanțiile sale în Constituția noastră

Trăim în vremea unor adevărate atacuri anticonstituționale, antiindividualiste, anticontractuale. Numărul partizanilor organizărilor etatiste, al organizării Statului pe alte baze, al intervenției sale în toate domeniile, se mărește.

Intervenționismul Statului în materii altădată intangibile, nerespectarea principiului de egalitate atât de mult admis nu numai în dreptul privat, dar și în dreptul public; aparițiunea unui „drept social” alături de „dreptul individual”; transformarea dreptului civil în drept social; adevărate conflicte între individ și Stat, libertate și autoritate, voința și interesul individual în fața voinței și interesului general, voința autonomă în fața ordinii publice și bunelor moravuri, naționalismul în fața comunismului, iată atâtea frământări și neliniște, atâtea doatrine cintradictorii, atâtea noi orientări, spre alte idealuri.

Unde vom ajunge și cum va fi? Vechea tradiție și autoritate individualistă sunt silite să se schimbe fundamental. Dreptul libertate este înlocuit cu Dreptul datorie. Libertatea individuală evoluează și ea și i se poate aplica formula pe care R. Poincaré a dat-o asupra păcii „C'est une création continue”.

Ne îndreptăm spre mai multă libertate individuală sau individul încet-încet este absorbit în interesele Statului sau ale colectivității. În actuala noastră doctrină constituțională individualismul este considerat ca o adevărată coloană vertebrală a dreptului nostru public și privat, ca o piatră unghiulară a instituțiilor noastre socio-politico-juridice.

Omul ca substanță individuală este sursă unică a tuturor energiilor cari se manifestă în viața sa socială și individuală. Insuși rolul Statului este de a asigura protecțiune integrală vieții individuale și a o pune în măsură să-și realizeze în întregime destinațiunea sa omenească, adică după formula tradițională „d'assurer le bien complet de la vie humaine”. Plasarea individului deci în centrul vieții sociale.

Intr-o anumită măsură, funcțiunea Statului este de a asigura menținerea condițiunilor necesare vieții sociale, adică ordine și justiție. Libertate fără limită în domeniul economiei înseamnă triumful egoismului, al animalității. Dar până unde trebuie respectată această libertate, când libertatea devine ilicită, mărginită, vă-

tămătoare interesului Statului, interesului general sau drepturilor celorlalți indivizi? Care este domeniul autorității Statului, de unde derivă puterea sa de constrângere? Drepturile individuale sunt creațiuni ale Statului, sau invers? Are individul drepturi cari se opun Statului sau individul odată intrat în organizarea etatică își pierde toate drepturile în favoarea Statului?

Într-un stat modern, spune M. Louis le Fur, există o legătură între Drept și Stat—Stat—putere, adică guvernanti.—ei nu creează Dreptul, ci îl constată și sancționează și astfel fac Dreptul pozitiv. Pentru statele în care Dreptul este creat de Stat, cum este școala germană, puterea Statului nu este limitată de Drept, nu are nicio limită juridică: Statul și Dreptul nu sunt decât unul, deci n'ar putea fi limitat de drept, care este creațiunea lui.

* * *

Competința Constituției unui stat trebuie să-și tragă originea din două surse fundamentale: întâiu din principiile generale ale Dreptului, Drept natural sub toate manifestările sale: Morală, Justiție, Echitate, Filosofie, Rațiune, Ordine, Drept individual și apoi din tot ce o națiune găsește necesar pentru existența și progresul său: măsuri de apărare contra streinilor, acte de guvernământ și de comandament militar spre a-și apăra siguranța căci *Salus rei publicae suprema lex esto*, organizarea și funcțiunea puterilor în Stat, etc.

Constituantul nostru a fost influențat de ideile individualiste ale revoluției franceze. Oamenii noștri de Stat și autorii de Drept public cred că au adoptat nu numai principii din constituția belgiană, engleză, Statele Unite, paternitatea multor principii în materia Dreptului individual se găsește în declarația drepturilor omului, și cetățeanului. Este important că în această privință constituțiile scrise, actualmente în vigoare în țările civilizate, cu excepția Rusiei de azi, conțin o lungă serie de prescripțiuni care le sunt comune uneori cu aceleași formule tradiționale.

Nu s'a admis teza despotică a contractului social al lui *Rousseau*, care concepea numai drepturile Statului, față de care totul să fie supus: bunuri, familie, religie, s'a adoptat o doctrină curat individualistă, în sensul tradițional al cuvântului, s'a admis dogma libertății individuale a lui *Montesquieu*, adevăratul fondator al drepturilor omului. „Je distingue les lois qui forment la liberté politique dans son rapport avec la constitution d'avec celles qui la forment dans son rapport avec le citoyen” (*Montesquieu*, *Esprit des Lois*, chap. I, liv. XI).

Constituția noastră garantează dreptul de proprietate — drept real, drept de creanță isvorât din convențiune sau orice alt mod de a dobândi, — libertatea religioasă, libertatea de conștiință, libertatea de presă, libertatea de gândire, libertatea învățământului, libertatea întrunirilor, inviolabilitatea domiciliului, toate emanațiuni ale libertății individuale, fără însă ca titularul acestor libertăți-drepturi, să fie suveran absolut, dacă exercițiul lor este în contradicție cu scopurile și datorii sale sociale. Evident că fiecare constituție își are și precedentele sale în ansamblul credințelor, trebuințelor și tradițiunilor istorice, în evenimentele actuale „qui au moment ou elle s'opere, déterminaient l'état d'esprit et les concepts politiques du milieu national dans lequel elle s'est produit” (*Carré de Malberg*, *Confrontation de la théorie de la formation du droit par degrés* p. 5).

Unii au spus că există un drept supra-etatic, un

drept natural, alții că puterea constituțională a poporului este suverană, față de ea nu mai există alte drepturi.

Alte autonomii și drepturi afară de acelea recunoscute de constituție, nu mai pot exista?

Dacă creațiunea regulilor de drept obligatorii pentru ordinea juridică și politică a unui Stat, ar fi lăsată hotărârii fiecăruia, dacă în afară de regulile puse și recunoscute de constituție, ar mai exista și alte ordine juridice, alte autonomii, alte suveranități, suveranitatea politică și juridică a unui stat ar fi amenințată, ar fi mânăată către anarhie, către fărâmițare. Un stat ori este, ori nu este suveran. Și dacă este suveran nu mai poate fi oprit în domeniul său de activitate de alte centre juridice, care-și dezvoltă activitatea în afară de puterea Statului sau chiar contra Statului.

Constituantul nostru a căutat să echilibreze voința suverană a Statului în domeniul juridic și drepturile subiective particulare și publice ale individului, făcând o distincție bine precizată între „voința generală” sau majoritară a cetățenilor reprezentați de legiuitorul ordinar și drepturile subiective particulare sau publice ale individului, drepturi care există independent de voința generală sau majoritară și care nu pot fi înstreinate în avantajul acesteia. Aceasta este starea actuală a dreptului nostru pozitiv constituțional.

Pentru ca cetățeanul să fie liber, să poată trăi în siguranță în liniște și cu încredere în drepturile sale, constituantul nu numai că a garantat în mod expres drepturile individuale, dar a luat măsuri ca aceste drepturi să fie efectiv păzite din partea tuturor puterilor constituționale.

A admis separațiunea puterilor și controlul juridic al constituționalității legilor, apoi contenciosul administrativ pentru actele administrative.

A împărți puterile Statului așa ca să nu se poată întâmpla ca toate puterile sau o parte din ele să fie deținute de o persoană sau câteva sub diferite pretexte: a consacrat formula celebră a lui *Montesquieu* „*Le pouvoir arrête le pouvoir*”; între aceste puteri nu există nicio ierarhie: toate sunt egale, autonome, cu misiuni distincte.

Unii fac legi, alții le execută și în fine alții le judecă.

Legiuitorul nu poate fi și judecător sau să spună judecătorului cum să judece, căci atunci ar cumula cele două puteri, ceea ce este neconstituțional, nici judecătorul nu poate face legi pe cale generală când judecă.

Evident „la séparation des pouvoirs comme tous les principes politiques ne doit pas être poussée à bout: une entente, voire une collaboration, des divers pouvoirs est toujours désirable et souvent indispensable; mais dans son essence, ce principe repose sur cette idée très juste qu'il ne faut pas de pouvoir absolu et que le pouvoir seule arrête le pouvoir” (*Louis Le Fur*, *La démocratie et la crise de l'Etat*, *Archives de Philosophie du Droit* 1934 p. 44).

„Les institutions constitutionnelles limitant le pouvoir s'équilibrent les uns les autres et évoluent selon les besoins” (*M. Hauriou*, *Aux Sources du Droit*, *Le pouvoir, L'ordre et la Liberté*, p. 76).

Dreptul public din toate statele civilizate pune ca axiomă că guvernării nu sunt suverani, puterea parlamentară este limitată în acțiunea sa legislativă, de regulile juridice superioare pe care nu le poate înfrânge.

Activitatea legiuitorului este deci limitată, ceea ce

înseamnă că există lucruri pe care Statul juridicește este obligat să le facă, și că există lucruri care de asemenea îi sunt interzise să le facă. Aceste obligațiuni și interziceri trebuie să fie garantate și sancționate. Statul modern chiar tinde din ce în ce să se organizeze în vederea acestor garanții și sancțiuni.

Legiuitorul nu poate să facă anumite legi. Nu poate face ce vrea în materie legislativă. Voința sa liberă este legată de constituție.

Dar cum s-ar putea da individului garanția ca să reducă la minimum pericolul unei violări din partea legiuitorului a acestor prohibițiuni și în cazul când legiuitorul ar face astfel de legi cum s-ar putea împiedeca aplicarea lor?

O lege se votează, nesocotește constituția și principiile fundamentale ale Dreptului, legea se aplică, nimeni nu se poate opune, insurecția este oprită și pedepsită chiar. Trebuie deci un sistem juridic represiv ca să împiedice aplicarea unei legi contrare principiilor formale și virtuale ale constituției. Trebuie un organ distinct și independent de parlament care să nu se amestece în luptele politice sau să simpatizeze cu programul unui partid, organ care să înfrâneze puterea supremă a legiuitorului și să oprească ingerințele lui în toate domeniile, organ care să vegheze ca legiuitorul să se țină în limitele constituției, și a cărui organizare să fie deasupra oricărei bănueli în ce privește competența reprezentanților săi, imparțialitatea și pregătirea lor și căruia să i se confieze verificarea conformității legilor cu Constituția.

Chiar în Franța unde puterea politică nu vrea să aibă limite și restricțiuni din partea altor puteri, un viguros efort în favoarea controlului jurisdicțional al constituționalității legilor a fost efectuat în acești ultimi ani de doctrină franceză.

Creațiunea unei curți supreme pentru a cunoaște atingerile aduse constituției și drepturilor individuale, instituțiune susținută nu numai de juriconsulți și publiciști ca *Gaston Jèze*, *Paul Beauregard*, *Hauriou*, *Salleilles* și *Thaler*, cari au căzut de acord asupra necesității de a introduce în practica constituțională judecarea constituționalității legilor de curțile de justiție, astfel cum funcționează în Statele Unite, dar chiar și oameni politici preconizează controlul jurisdicțional al constituționalității legilor, din partea unei curți speciale.

* * *

Mau preocupat întotdeauna evenimentele noastre politico-juridico-sociale. Într'un mod sau altul de câțiva timp se susținea de unii membri ai puterii politice consecința pentru legiuitor din cauza declarării legilor ca neconstituționale. Se cerea că din moment ce parlamentul reprezintă voința poporului, voința generală, el este suveran, omnipotent. În afară de voința poporului nu există altă putere care să-i limiteze puterea de legiferare.

Nici în Anglia, Franța, Statele Unite, state eminamente civilizate și cari au la bază aceeași concepție despre drepturile individuale nu există instanțe recunoscute ca să se pronunțe asupra constituționalității legilor.

Noi avem una din cele mai bune constituții ale statelor moderne cu garanții juridice și eficace pentru indivizi, contra arbitrarului legiuitorului ordinar și a tuturor celorlalte puteri.

Votul universal a fost dat de curând. Trebuia să fie ocrotit individul în mod izolat contra omnipotenței

generale. „La majorité c'est la force du nombre, comme la victoire est la force des armes” scria de curând eminentul profesor *Acelle* Archives Philosophiques 1932 p.106 (L'horrible route de l'omnipotence parlementaire” completează *M. Duez*, Le contrôle juridictionnel de la constitutionnalité des lois, Mélanges, *Hauriou*, p. 216).

Și atunci cum s-ar fi putut tempera puterea arbitrară a legilor care ar fi nesocotit instituțiunile noastre sociale, politice și juridice, oprind acțiunea acestor legi sau împiedicând efectele lor de câte ori aceste legi ar călca Constituția?

Pasiunile politice sunt prea mari, programele partidelor diferite, lupta de idei încordată, dorința neînclătinată de progres din partea parlamentului, doctrine contradictorii, încât legiuitorul nu ar fi putut aprecia conformitatea legilor cu constituția. În această frământare de reforme noi, de agitație socială și politică, drepturile individului ar fi fost strivite fără puțință de apărare. Trăim o vreme turburată de idei, febra agitațiunii parlamentare și populare iau adesea proporții mari, totul s-ar reforma până la ultimele sale consecințe, o rapidă transformare a societății în care drepturile individului ar putea fi răpite sub diferite pretexte.

Iată atâtea considerațiuni care au determinat pe constituant să lase „droit du dernier mot” supremei curți ca în liniște, obiectiv, cunoscând sensul precis și exact al Constituției și principiile de bază ale Statului, comparând legea cu constituția, să vadă dacă este sau nu o călcare a constituției și prin consecință o violare a Dreptului, a Dreptului just, a Justiției individuale și generale, care există la temelie instituțiunilor noastre politico-juridico-sociale.

Autori de drept public, filosofi și juriști, bărbați politici, văd în controlul constituționalității legilor asigurarea eficace a drepturilor individului contra abuzului puterii legiuitoare.

Se mai pot răpi aceste garanții judiciare atât de mult pătrunse și găsite necesare de toți pentru individ și Stat nu numai în dreptul nostru public, dar și în statele care au la bază drepturile individuale, state care se orientează tocmai pentru a organiza acest control?

Dar admitând că s-ar răpi supremei noastre Curți dreptul de a judeca constituționalitatea legilor, acest control va renaște în favoarea tuturor instanțelor cum este în Statele-Unite, fiindcă între o lege constituțională și o lege ordinară a cărui putere derivă din constituție, oricare instanță va înlătura aplicarea legii ordinare ca fără valoare obligatorie când această lege înfrânge constituția „car ce qui n'est pas suprême doit céder devant à ce qu'il est”. Constituția este regula superioară a regulilor juridice ordinare. Această regulă nu poate fi modificată decât urmând o procedură specială de revizuire între care nu există procedura legislativă ordinară.

* * *

Dreptul nu este numai aplicațiunea mecanică a textului. Dreptul este viață și evoluție, logică și rațiune, ordine și siguranță, justiție și morală, interes general și interes particular. Judecătorul nu trebuie numai să constate, să arate *ce este*, el trebuie să spună și *cum ar trebui să fie*. „Le juge est prophète. Son procédé est créateur. Le Droit c'est que le juge décide”.

FRATEA DĂRLĂ.

Magistrat

RECENZII

MINORII INFRACTORI ȘI CEI ÎN PERICOL MORAL ÎN NOUA LEGIUIRE PENALĂ, de d. I. B. Georgescu, avocat directorul „Revistei Penale”, Craiova, 1936.

D-l I. B. Georgescu, un adânc cunoscător al legiurilor penale privitoare la minorii infractori, în studiul de mai sus, care a făcut obiectul unei comunicări la **Cercul de Studii Penale**, examinează dispozițiunile noului cod și procedurile penale referitoare la regimul educativ și represiv aplicat minorilor infractori, insistând asupra epocii minorității, al responsabilității penale, al măsurilor preventive, educative, represive și de siguranță luate în vederea stăvilirii criminalității infantile din țara noastră.

Dă de asemeni indicațiuni prețioase asupra instanțelor speciale de cercetare, instruire și judecare a minorilor infractori, create de noua legiuire, precum și a minorilor nedelicvenți, dar abandonati moralmente.

În partea a doua a studiului se ocupă de dispozițiunile noului cod penal pentru protecțiunea vieții și liberei dezvoltări ale minorilor, care sancționează **avortul** (art. 482), **pruncuciderile** (art. 464 și urm.), **lovirile, vătămarile aduse integrității corporale și sănătății minorilor** (art. 470—75), **vagabondaj și cerșetorie a minorilor** (art. 344), **atentate frauduloase la podoare, delictul de seducțiune, de abandon familial, etc.**

D-l I. B. Georgescu, încheie astfel documentatul său studiu: Problema infractorilor minori, a fost privită în totalitatea aspectelor ei și a primit în nouile legiuri penale române soluțiuni complete.

E. C. D.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 3 Februarie 1936

Președenția d-lui S. TIPEI consilier

*Ministerul Apărării Naționale cu Ladislau Berivoy și a.
Decizia nr. 123 Dosar nr. 753/935*

Ardeal. Responsabilitate. Caporal de gardă la o manutanță. Rănirea unei persoane. Culpă. Condițiunile în care angajează responsabilitatea Statului ca comitent. Art. 1315 c. civ. a.

Când un soldat în timpul exercițiilor militare cauzează daune prin culpa sa unei terțe persoane, Statul nu este răspunzător, deoarece în această situațiune nu există raporturi dela comitent la prepus între Stat și soldat, iar când un asemenea soldat este însărcinat cu o gestiune particulară, care nu derivă direct din obligațiunea instrucțiunii militare, cum ar fi paza penitenciarelor, depozitelor, conducerea vehiculelor etc., în acest caz el este un prepus care angajează responsabilitatea Statului ca comitent când prin culpa sa cauzează daune unei terțe persoane.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ministerul Apărării Naționale în contra deciziei nr. 241 din 1934 dată de Curtea de Apel Cluj s. II-a:

Având în vedere decizia atacată cu recurs din care rezultă că intimatul Ladislau Berivoy a chemat în judecată Statul Român, reprezentat prin Ministerul Apărării Naționale și pe fostul caporal Micu Simion din Regimentul 92, pentru ca, în mod solidar, să fie obligați la daune în sumă de 1.501.438 lei, cauzate prin aceea că a fost rănit de un glonț tras de caporalul Micu Simion pe timpul când acesta făcea gardă la manutanță;

Tribunalul Huniedoara s. I-a admite în parte ac-

țiunea și obligă pe pârît să plătească, în mod solidar, suma de 150.000 lei daune, în urma constatării ce a făcut, că pârîtul Micu Simion fiind caporalul gărzii manutanței, în timpul serviciului observând un incendiu la o casa vecina cu manutanța, a tras un foc de pușca pentru a da alarma, iar giontele a rănit în genuchi pe reclamant care întâmplător segea în curtea hotelului Transilvania; că în urma rănirii și suferințelor avute, reclamantul a pierdut 30 la sută din capacitatea de muncă; că pârîtul Micu Simion este în culpă și că Ministerul Apărării Naționale este răspunzător solidar cu numitul pârît;

În contra sentinței primei instanțe fac apel reclamantul și pârîtul Ministerul Apărării Naționale.

Prin decizia atacată cu recurs, Curtea de Apel admite în parte apelul reclamantului, reformează în parte sentința tribunalului și obligă pe pârîți să plătească solidar 78.138 lei despăgubiri, cu dobânzi de 9 la sută dela 27 Martie 1929, iar cu începere dela 1 August 1929, câte 4.000 lei lunar renta viageră plus cheltuieli; respinge apelul pârîtului.

Pentru a decide astfel Curtea de Apel, după ce arată că adoptă constatările de fapt și concluziile juridice ale primei instanțe, că reclamantul a fost rănit cu glonț tras de pârîtul Micu Simion în împrejurările arătate în sentința tribunalului, că din cauza rănirii reclamantul a avut în primele 4 luni incapacitate completă de muncă și apoi a rămas cu o infirmitate care l-a redus cu 40 la sută capacitatea de muncă, motivează: că atunci când Statul întrebuițează pe un soldat la alte ocupații sau servicii în afară de exercițiile necesare dobândirii cunoștințelor militare, Statul răspunde în calitate de comitent; că în ce privește cuantumul daunelor l-a stabilit în rentă viageră completând venitul avut de reclamant înainte de a suferi accidentul care l-a redus cu 40 la sută capacitatea de muncă; că din probele administrate rezultă că în mediu reclamantul a avut un venit de 10.000 lei lunar și suma de 4.000 lei lunar corespunde cu incapacitatea permanentă de 40 la sută;

Având în vedere că prin motivul I de casare se susține că numai prin eroare grosieră de fapt, greșită aplicare și interpretare a art. 1315 c. civ. a., exces de putere și omisiune esențială, Curtea de Apel a considerat pe recurent responsabil și l'a obligat să plătească solidar cu Micu Simion despăgubiri intimatului; că este greșită afirmația Curții de apel că în art. 1315 cod. civ. a. ar exista o normă de drept, conform căreia soldatul în termen dacă face exerciții cu scopul de a-și însuși știința apărării naționale, nu este prepusul Statului, pe când dacă este întrebuițat la alte servicii, în afară de serviciul sus arătat, el are această calitate, deoarece nu numai că art. 1315 cod. civ. a. nu se referă la soldatul ce-și face serviciul militar, dar nici nu face distincția între diferitele categorii de servicii ale soldatului cum face Curtea de Apel; că instanța de apel nu arată textul de lege pe care își întemeiază soluția, deoarece primește concluziunile juridice ale tribunalului, cari se întemeiază pe decizia Curții de Casație s. I-a nr. 422 din 1925; or, Curtea de Casație are în vedere art. 1000 cod. civ. rom. care nu este analog cu art. 1315 cod. civ. ardelean; că prin eroare grosieră de fapt, Curtea de Apel constată că serviciul de gardă la manutanță nu intră în obligațiunile militare ale soldaților în termen, ci are caracter de gestiune particulară;

Considerând că potrivit principiilor generale de drept, — aceleași în codul civil austriac ca și în co-

dul civil român, — comitentul răspunde de daunele cauzate prin culpa prepusului său;

Considerând că, potrivit dispozițiilor din art. 149 din constituție, serviciul militar constituind o obligațiune pentru tot românul, soldatul sub drapel în timpul exercițiilor militare ce face în scopul de a-și apropia cunoștințele necesare acestei situațiuni, nu poate fi considerat ca un prepus al Statului și deci pentru daunele cauzate din culpa sa unei terțe persoane în timpul exercițiilor militare, Statul nu este răspunzător, neexistând raportul dela prepus la comitent, daunele fiind o consecință directă și imediată a unor exerciții, cari prin natura lor fac parte din obligațiunile militare ale soldaților;

Considerând însă, că această situațiune de drept încetează ori de câte ori se va constata, că între Stat și militarul sub drapel au intervenit acte, cari stabilesc un raport juridic dela comitent la prepus cum ar fi când militarii sunt însărcinați cu o gestiune particulară care nu derivă direct și imediat din obligațiunea instrucțiunii militare sau de apărarea țării ca paza penitenciarelor, diferitelor depozite, conducerea vehiculelor, grădini de zarzavaturi, etc.;

Că de aci rezultă că raportul dela prepus la comitent a fost stabilit pe baza faptelor intervenite între recurent și caporalul Micu Simion, în afară de obligațiunea instrucțiunii militare a acestuia și odată stabilit acest raport bine s'au aplicat dispozițiunile art. 1345 cod. civ. ard. care reglementează răspunderea comitenților pentru daunele cauzate din culpa prepușilor lor;

Că așa fiind și acel motiv este nefondat. aplicare sau rea interpretare a acestui text;

Că de asemenea nu poae fi vorba nici de o eroare grosieră de fapt în stabilirea că militarul însărcinat cu paza unei manutanțe este considerat ca prepus al Ministerului Apărării Naționale;

Că și susținerea recurentului că instanța de apel nu arată textul pe care se bazează pentru a-l declara responsabil este nefondată, deoarece arătând că tribunalul a făcut o justă aplicare a art. 1345 cod. civ. ard. în soluția dată implicit arată că acesta este textul pe care se întemeiază.

Că așa fiind, primul motiv de casare este nefondat.

Având în vedere că prin motivul II de casare se pretinde, că prin exces de putere și omisiune esențială recurentul a fost obligat la plata daunelor solidar cu vărful Micu Simion, din culpa căruia a rezultat dauna, fără a arăta norma de drept pe care se bazează această solidaritate;

Considerând că întru cât recurentul în calitatea sa de comitent este răspunzător pentru toate daunele cauzate de prepusul său, și întru cât în această situațiune obligațiunea nefiind divizibilă intimatul putea urmări întreaga daună dela oricare din cei doi părți, bine instanța de fond i-a obligat solidar la plata despăgubirei;

Că așa fiind, nu poate fi vorba în speță de o greșită

NOTA. — A se consulta și Cas. I, dec. nr. 1086 din 21 Iunie 1935, în *Curierul Judiciar* nr. 33 din 20 Octombrie 1935.

N. R.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 4 Martie 1936

Președinția d-lui CONST. GH RĂTESCU președinte

Const. Teodoru cu Eremia Oprescu ș. a.

Dec. civilă nr. 584, Dos. nr. 5937/935

Legea conversiunei. Pensionar. Poprire validată definitiv în mâinile Casei Generale de Pensii. Contestația pensionarului debitor pe baza art. 68 din legea conversiunei. Dacă prin admiterea contestației se violează principiul transferului judiciar și al autorității lucrului judecat. Soluțiune negativă. Rațiune.

Deși validarea unei popriri are de efect transferul judiciar al creanței, totuși această operațiune nu are caracterul unei novațiuni prin schimbare de debitor, în înțelesul art. 1128 pct. 2 c. civ., deoarece debitorul nu este descărcat de obligațiunile sale față de creditor decât în momentul și în măsura în care acesta din urmă a fost achitat de terțul poprit, — principiu ce apare și mai evident în cazul când terțul poprit datorează sub condițiune, eventual sau o prestațiune periodică, în care caz debitorul nu este descărcat decât la epoca când o rată a prestațiunii periodice a devenit exigibilă și numai pentru suma devenită exigibilă atunci.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Const. Teodoru contra sent. nr. 760 din 1935 și a jurnalului nr. 6086 din 1935 ale Trib. Ilfov s. IV-a:

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

Violarea principiului transferului judiciar și a autorității lucrului judecat în materie de validare de poprire și a art. 68 din legea conversiunei.

Efectul validării unei popriri operează un transfer judiciar, iar creditorul poprit devine creditorul direct al terțului poprit. Suma iese complet din patrimoniul debitorului.

Greșit tribunalul consideră că validarea are efect numai asupra prestațiilor ajunse la scadență, deoarece în speță s'a poprit un fond de pensie care se compune din totalul reținerilor făcute funcționarului și formează un tot exigibil, dar plătit lunar, cât timp trăiește funcționarul.

Deci, întregul fond a fost lovit de poprire și a trecut prin validare în patrimoniul creditorului popritor.

Greșit tribunalul socotește că se poate reveni asupra autorității lucrului judecat pe baza legii conversiunei, deoarece legiul-torul conversiunei a înțeles să aperse pe debitor în patrimoniul său existent, la data votării legii, dar nu și averea care a ieșit înainte și definitiv din patrimoniul său.

Nu va susține nimeni că un imobil vândut definitiv la licitație publică înainte de apariția legii conversiunei, se poate întoarce în patrimoniul debitorului pe baza unei contestații făcute conform art. 68.

Chestiunea ridicată de tribunal că în materie de poprire se întâmplă ca creditorul să nu se poată îndestula din sumele poprite, și atunci mai are dreptul de regres contra debitorului sau, ceea ce ar dovedi că validarea nu desființează raporturile dintre debitor și creditor, deci oricând s'ar putea face noui discuțiuni și că nu există în materie de validare de poprire decât o autoritate relativă de lucru judecat, este fundamental greșită, deoarece în conformitate cu principiile de drept, debitorul garantează pe creditor cu toată averea sa.

Intotdeauna când un creditor urmărește un bun și nu se aco-peră, va putea urmări și altă avere până la complecta achitare.

În afară de aceasta, art. 68 din legea conversiunei, vorbește de desființarea măsurilor de urmărire și asigurare luate până la

apariția legii, dar nu se ocupă de cazul când aceste măsuri luate, au fost deja definitivitate și s'au transformat în hotărâri definitive cari au scos definitiv un imobil sau un alt bun din patrimoniul debitorului.

Dacă legiuitorul ar fi prevăzut o asemenea situațiune, ar fi pus baza dizolvării fundamentului justiției.

Având în vedere că, din examinarea lucrărilor dela dosar se constată următoarele:

Prin cartea de judecată civilă nr. 320 din 1933 a Judecătoria VI Urbană București, admitându-se cererea lui C. Teodoru, s'a validat poprirea solicitată de acesta și s'a obligat terța poprită, Casa Generală de Pensii, că, din sumele de bani ce are sau va avea de dat lui Eremia Oprescu cu titlul de pensie, să plătească acelui dintâi suma de 50.000 lei plus procente și cheltueli de judecată.

Această carte de judecată rămânând definitivă s'a investit cu formula executorie; creditorul încasând în temeiul ei dela Casa Pensiilor diferite sume de bani, reprezentând plăți parțiale ale creanței sale.

După punerea în aplicare a legii pentru reglementarea datoriilor din 7 Aprilie 1934, debitorul poprit a făcut contestație în contra executărei cărții de judecată prin care s'a validat poprirea și, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 68 din lege, a cerut anularea tuturor formelor de urmărire efectuate.

Contestația a fost admisă de Judecătoria VI Urbană București, prin cartea de judecată civilă, nr. 2504 din 1934, confirmată de tribunal prin jurnalul și sentința supuse recursului.

Având în vedere că prin motivul de casare mai sus reprodus, se susține că tribunaul a violat principiul transferului judiciar și al autorității lucrului judecat în materie de validare de poprire, precum și art. 68 din legea pentru reglementarea datoriilor, prin aceea că, din momentul validării, Casa Pensiilor a devenit debitoare directă a recurrentului, înlocuind în această calitate pe intimatul Eremia Oprescu, care ne mai fiind debitor, nu mai poate beneficia de sus zisa lege;

Considerând că deși validarea unei poprirei are de efect transferul judiciar al creanței, totuși această operațiune nu are caracterul unei novațiuni prin schimbare de debitor, în înțelesul art. 1128 pct. 2 c. civ., deoarece debitorul nu este descărcat de obligațiunile sale față de creditor, decât în momentul și în măsura în care acesta din urmă a fost achitat de terțul poprit;

Considerând că acest principiu apare și mai evident, în cazul când terțul poprit datorează sub condițiune eventual sau o prestațiune periodică, deoarece în aceste cazuri executarea este suspendată și subordonată îndeplinirii condițiunei sau eventualității, iar în ultimul caz debitorul nu este descărcat decât la epoca când o rată a prestațiunei periodice a devenit exigibilă și numai pentru suma devenită exigibilă atunci;

Că potrivit principiilor mai sus expuse, Casa Pensiilor nu înlocuiește pe debitorul Eremia Oprescu în raporturile sale cu Const. Teodoru decât numai la epocile când plata pensiei devine exigibilă; că deci, pentru sumele neachitate încă lui Const. Teodoru de Casa Pensiilor, Eremia Oprescu poate invoca beneficiul legii pentru reglementarea datoriilor ca orice debitor în curs de executare.

Că astfel fiind, tribunalul nu a violat niciun principiu de drept și nici art. 68 din legea pentru reglemen-

area datoriilor, iar motivul I de casare este neîntemeiat și prin consecință se respinge.

Având în vedere că recurrentul a renunțat de a mai susține celelalte motive ale recursului.

Pentru aceste motive Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 18 Martie 1936

Președinția d-lui C. CRĂCIUNESCU Consilier
Primăria Municipiului București cu Stanislav Podsudek
Decizia nr. 554 Dosar nr. 2041/935

Legea finanțelor locale.

Taxe comunale. Inființarea lor pentru satisfacerea unor servicii utile locuitorilor. Dacă trebuie să constituie echivalentul unei prestațiuni din partea autorității. Taxe pentru introducerea de animale și produse în oraș. Sunt ilegale. Art. 299 din regulamentul Municipiului București. Art. 25 din legea finanțelor locale din 1933. Controlul sanitar al alimentelor exceptat.

1. — Art. 25 din legea pentru organizarea finanțelor locale din 14 Aprilie 1933 autoriză comunele să înființeze taxe pentru diferitele servicii utile locuitorilor, precum, curățatul gunoaielor, apelor, cântăritul mărfurilor, tăierea vitelor în abatoare, cotitul vaselor, etc. Insa pentru ca aceste taxe să fie valabile ele trebuie să constituie un echivalent al serviciilor prestate de autoritate particularilor și în interesul lor personal.

Prin urmare taxa fixată de către Primăria Capitalei prin art. 299 din regulament, pentru faptul material al introducerii animalelor tăiate și produselor în oraș, neavând contra-echivalentul niciunui fel de serviciu prestat de autoritatea administrativă, este contrară dispozițiunilor art. 25 din legea finanțelor locale.

2. — Dovada cerută de Municipiul București că face controlul alimentelor și cărnurilor introduse în Capitală și ca atare ar presta un serviciu în interesul particularilor este neconcludentă, fiindcă controlul sanitar al alimentelor este un serviciu obligator, prevăzut de art. 287 din regulament, este prestat nu în interesul particularului, ci în acela al sănătății publice, al utilității generale, în scopul de a apăra sănătatea populației și este exceptat dintre serviciile vizate de art. 25 din legea finanțelor locale.

S'a ascultat d. avocat M. Buzescu în dezvoltarea motivelor de casare și d. avocat Gruia în combateri.

Curtea.

Asupra recursului introdus de Primăria Municipiului București contra deciziei Comitetului Central de Revizuire s. I-a cu nr. 117 din 1935 în proces cu Stanislav Podsudek:

Având în vedere că, prin această deciziune Comitetul Central de Revizuire a admis acțiunea introdusă pe baza art. 47 și 48 din legea de organizare a Comitetelor de Revizuire, de către Stanislav Podsudek în contra Primăriei Municipiului București și în consecință a declarat nule de drept dispozițiunile art. 299 din regulamentul pentru fixarea, constatarea și perceperea impozitelor, taxelor, contribuțiunilor și a tuturor veniturilor Primăriei Municipiului București dela 1 Octomvrie 1933;

Pentru a da această soluțiune, comitetul argumentează că taxele percepute de primărie, în virtutea art.

299 din regulamentul citat, pentru simplul fapt al introducerii materiale a animalelor tăiate și produselor în Capitală, neavând la bază o prestațiune de serviciu din partea primăriei pentru particularii cari le introduc, nu se pot fonda pe dispozițiunile art. 25 punctul b din legea finanțelor locale și deci în lipsa unui text de lege, ele urmează a fi considerate ca ilegale.

Văzând motivul I de casare astfel formulat:

Greșita interpretare și violarea art. 8 și art. 25 alin. b al legii finanțelor locale din 14 Aprilie 1933. Eroare grosieră de fapt.

Prin art. 8 parag. a nr. 5 al legii pentru organizarea finanțelor locale, publicată în Monitorul Oficial nr. 88 din 14 Aprilie 1933, se arată că veniturile comunelor isvorăsc între altele „și din taxe pentru servicii prestate” iar art. 25 alin. b aceeași lege autoriză comunele să înființeze taxele „pentru diverse servicii organizate pentru uzul particular al locuitorilor, precum controlul sanitar, de cântărire și al prețurilor de vânzare al pâinei și al altor alimente, precum și pentru orice alte servicii prestate particularilor de către comună”. În baza acestor texte și conform cu art. 77 al legii finanțelor locale, s'a elaborat regulamentul financiar arătat mai sus, votat de consiliul comunal și aprobat de Ministerul de Interne, publicat în Monitorul Comunal nr. 40 din 1 Octombrie 1933. Art. 294 și urm. din acest regulament instituie o serie de taxe „pentru serviciile prestate în domeniul higienei veterinare”, printre care se află și taxele prevăzute de art. 299, pentru controlul alimentelor de origine animală, păsări sau animale tăiate, introduse în Capitală. Comitetul Central de revizuire admitând acțiunea lui St. Podsudek, declară că acest articol din regulament nu are bază legală și nu poate fi încadrat în art. 25 alin. b al legii pentru organizarea finanțelor locale, deoarece controlul alimentelor nu e făcut în interesul propriu și particular al locuitorilor ci în scop de a asigura igiena publică. Prin aceasta art. 25 alin. b al legii finanțelor locale e interpretat eronat și deci prevederile sale sunt violate de decizia atacată cu recurs, deoarece acest text enumeră printre taxele ce se pot înființa și acele „pentru controlul alimentelor”, adăugând apoi „precum și orice alte servicii prestate particularilor de comună”, fără a mai cere ca ele să fie în interesul particular al locuitorilor. De asemeni și art. 8 din aceeași lege, arătând veniturile ordinare ale comunelor, spune în paragraful a, punctul 5 că „ele provin din „taxe pentru servicii prestate” fără nicio altă specificare în plus. Stabilind că e nevoie ca în schimbul taxelor să se presteze plătitorilor servicii proprii și personale lor, comitetul a violat textele arătate.

Dar chiar dacă această susținere ar fi ipotetic exactă, încă decizia atacată prin recursul de față comite o eroare grosieră de fapt, când afirmă că taxele de control sanitar veterinar nu sunt percepute în interesul particular al acelor ce le plătesc, căci, este evident că acei ce introduc mărfurile arătate în art. 299 din regulament în Capitală au interesul ca ele să fie bune de consumat și nealterate; în consecință controlul ce li se face în schimbul taxelor le folosește în primul rând lor dându-le siguranța că mărfurile pot fi vândute fără risc; astfel ele se pot încadra în dispozițiunile art. 25 alin. b, chiar în interpretarea pe care i-o dă Comitetul Central.

Având în vedere că prin partea întâia a motivului de casare, recurenta pretinde că comitetul local ar fi săvârșit o greșită interpretare și violarea art. 8 și art. 25 alin. b din legea finanțelor locale și eroare gravă de fapt, atunci când a stabilit că pentru ca taxa în discuțiune să aibă valoare legală, este necesar ca în schimbul ei să se presteze plătitorilor servicii proprii și personale.

Considerând că, în conformitate cu art. 25 din legea pentru organizarea finanțelor locale dela 14 Aprilie 1933, comunele sunt autorizate să înființeze taxe, pentru diferitele servicii organizate pentru uzul particular al locuitorilor, precum: serviciul curățirii gunoaielor, serviciul apelor, serviciul vidanțelor, tăierea vitelor, cotitul vaselor, cântăritul mărfurilor, curățitul coșurilor, controlul sanitar, de cântărire și al prețurilor de vânzare a pâinei și al altor alimente, precum și pentru orice alte servicii prestate particularilor de către comună;

Că de aici rezultă că principiul fixat de legiuitor ca o condițiune esențială a valabilității percepției acestor taxe, este ca ele să constituie un echivalent al unor servicii prestate de autoritatea care le percepe, aceste taxe neputând fi încasate decât dela cei ce uzează în mod direct de aceste servicii și în măsura folosirii lor. Că prin urmare serviciile trebuie să în prim rând preseate efectiv particularilor și în interesul lor personal că celelalte servicii prestate de comună, cum ar fi, de pildă, controlul sanitar al alimentelor; nefiind instituite pentru uzul particular ci în scopul de a se apăra sănătatea populației, deci în interesul utilității generale, urmează a fi exceptate dintre serviciile vizate de textul de lege citat și ca atare a se decide că pentru asemenea servicii de utilitate generală, comunele nu sunt autorizate a fixa taxa în discuțiune;

Că astfel fiind și întru cât în speță taxa fixată de către primăria recurentă prin art. 299 din regulament, pentru faptul material al introducerii animalelor tăiate și produselor în Capitală, nu are ca conra-echivalent niciun fel de serviciu prestat de autoritatea administrativă, particularului, cu drept cuvânt, față de această constatare și de principiile sus expuse, Comitetul Central a hotărât că numita taxă este contrară dispozițiunilor art. 25 din legea finanțelor locale și ca atare trebuie anulată;

Că dar motiul I devine neîntemeiat.

Văzând motivul II de casare astfel formulat:

Exces de putere și nemotivare.

Primăria a cerut în subsidiar Comitetului Central să-i admită a face dovada că, în schimbul taxelor prevăzute de art. 299 al regulamentului în discuție, prestează efectiv servicii în interesul particular al locuitorilor deci și în cel al reclamanților Podsudek; Comitetul Central respinge această probă ca neconcludentă comițând prin aceasta un exces de putere, deoarece dacă primăria dovedea acest fapt, — și proba era perfect admisibilă — în acest caz nu se mai putea susține că taxele arătate nu au bază legală. Respingerea e și nemotivată, deoarece se pretinde că controlul sanitar e un serviciu obligator conform art. 287 din același regulament care însă nu se referă la controlul sanitar veterinar al alimentelor introduse în Capitală, ci la altceva; această motivare eronată complet, echivalează cu o nemotivare.

Având în vedere că prin acest motiv recurenta se plânge de exces de putere și nemotivare, prin aceea că Comitetul Central nu avea căderea să-i respingă cererea subsidiară de a face dovada că în schimbul taxelor prevăzute de art. 299 din regulamentul citat, primăria prestează efectiv servicii în interesul particularilor;

Considerând că cererea recurentei de a produce dovada că municipiul face controlul alimentelor și cărnurilor introduse în Capitală și că, prin urmare, ar presta un serviciu în interesul particularilor, este ne-

concludentă, deoarece, după cum s'a arătat cu ocazia cercetării motivului I de casare, controlul sanitar al alimentelor este un serviciu obligatoriu prevăzut de art. 287 din regulament și este prestat nu în interesul particularului — în speță al intimatului, — ci în interesul sănătății publice;

Că, Comitetul Central de Revizuire, respingând această dovadă pe aceleași considerațiuni, nu a săvârșit niciun exces de putere sau nemotivare, așa încât și motivul II este nefondat și deci recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

NALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 30 Martie 1936

Președenția d-lui : C. ROMANO Consilier

Primăria Municipiului Constanța cu Soc. Tomis

Deciziunea nr. 629 Dosar nr. 291/935

Taxe comunale. Taxe pentru uzajul străzilor. Nu se referă la automobile. Art. 25 din legea pentru organizarea finanțelor locale din 1933. Taxe percepute ilegal. Restituire.

1. — *Obiectul acțiunii fiind ilegalitatea taxei percepute de către Primăria Constanța, este de prisos a se cerceta cine a înființat-o, cu atât mai mult, cu cât instanța de apel, judecând-o nu numai sub raportul organului care a înființat-o, ci și sub raportul legii, care trebuia să-i servească de bază, prin aceasta nu s'a comis nicio violare de lege.*

2. — *Art. 25 alin. c din legea pentru organizarea finanțelor locale din 1933 autoriză comunele urbane să înființeze taxe pentru uzul excepțional al drumurilor, străzilor, bulevardelor pavate sau pietruite. Acest text însă nu s'a referit la automobile și faptul se dovedește prin aceea că nici tabloul atașat la lege nu prevede și automobilele.*

S'a ascultat intimata prin d. avocat S. Constantinescu, lipsind recurenta.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Primăria Municipiului Constanța contra jurnalului cu nr. 3401 din 6 Iulie 1934 și a deciziunii nr. 104 din 10 Iulie 1934 ale Curții de Apel Constanța;

Având în vedere că din această decizie se constată că Societatea în nume colectiv Tomis a chemat în judecată, conform Legii contenciosului administrativ, în fața Curții de Apel Constanța, Primăria Municipiului Constanța, pentru ca să se anuleze ca ilegal actul administrativ de autoritate constând în deciziunea delegațiunii permanente a Municipiului Constanța, cuprinsă în procesul verbal nr. 34 pct. 7 din ședința dela 23 Iunie 1933 a zisei delegațiuni și prin care deciziunea delegația permanentă a aprobat și a dispus să se perceapă o taxă de 25 bani pentru un bilet de 5 lei și o taxă de 50 bani pentru un bilet de 10 lei emis de Societatea Tomis pasagerilor, cari se folosesc de autobuzele acestei societăți și care circulă pe străzile Municipiului Constanța;

Că, Primăria Constanța a susținut că acțiunea este rău introdusă și că în orice caz e nefondată;

Având în vedere că instanța de fond constată în drept și în fapt următoarele: că măsura luată de primărie de a percepe taxele mai sus arătate este guvernată de legea impozitelor asupra automobilelor din 1

Aprilie 1933, care arată cota impozitului automobilelor, dispunând în art. 14 că produsul general al impozitului pe automobile este divizat, astfel că o cotă de 50 la sută se varsă comunelor; că afară de această cotă, adaugă legea, comunele nu pot sub niciun motiv percepe vreo altă dare dela astfel de vehicule;

Că, acest principiu a fost confirmat și de art. 13 și 42 din legea finanțelor locale și același principiu se desprinde și din legea cărăușiei publice; că consecință, Curtea de Apel conchide că taxele impuse de Municipiul Constanța prin deciziunea mai sus menționată, sunt ilegale, astfel că deciziunea comunală atacată prin acțiune urmează a fi anulată, și deci, taxele încasate și reținute de primărie sunt fără cauză legală;

Văzând motivul II de recurs astfel formulat:

Eroare grosieră de fapt, exces de putere, violarea art. 104 alin. 12, 137, 437 și 439 din legea administrațiunii locale din Iunie 1929.

Taxa a fost înființată de consiliul comunal, în virtutea drepturilor conferite de legea administrațiunii locale, art. 104 alin. 12 și art. 439 din aceeași lege și deci o acțiune în contencios nu poate fi îndreptată decât în contra acestei deciziuni a consiliului cu nr. 5 din 31 Martie 1933 și aprobată de autoritățile tutelare, Ministerul de interne cu deciziunea nr. 7898 din 10 Aprilie 1933. Numai violând articolele arătate și printr'un exces de putere, instanța de fond a putut admite ca societatea Tomis să discute un act al delegațiunii permanente, când actul ce o interesa era al consiliului comunal și deci, acțiunea rău formulată.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenta se plânge de eroare grosieră de fapt și violarea art. 104 alin. 12, 137, 437 și 439 din legea administrațiunii locale din 1929, deoarece, Curtea de Apel a decis ca reclamanta să atace un act al delegațiunii permanente, pe când actul ce o interesa era al consiliului comunal și deci acțiunea este rău formulată;

Considerând că, dat fiind obiectul acțiunii de față, ilegalitatea taxei fixate și restituirea ei de către Primăria Constanța este indiferent a se cerceta de cine a fost înființată taxa, cu atât mai mult cu cât Curtea de Apel prin deciziunea sa conchide la ilegalitate, judecând-o nu numai sub raportul organului care a înființat-o, ci și sub raportul legii care trebuie să servească de bază pentru înființarea acestei taxe și stabilind mai departe, că nici consiliul comunal prin buget nu putea înființa taxa în chestiune;

Că, astfel motivul de recurs fiind neîntemeiat, deoarece Curtea de fond n'a săvârșit violările imputate de către recurent, acesta urmează a fi respins ca atare;

Văzând motivul III de casare în cuprinderea următoare:

Violarea și rea interpretare a art. 439 din legea administrației locale, a art. 58 alin. c din legea drumurilor din 1929, a art. 8 alin. c, punctul 2 și art. 25 alin. c din legea pentru organizarea finanțelor locale și a art. 14 din legea pentru așezarea impozitului pe automobile din 1 Aprilie 1933 și omisiune esențială.

Deci, iată confuziunea făcută de instanța de fond. Legea din 1 Aprilie 1933 oprește comunele să procedeze la înființarea de noi impozite afară de cele fixate prin legea de mai sus, însă prin legea finanțelor locale din 5 Aprilie 1933, art. 8 și 25, încuviințează comunelor înființarea de taxe pentru utilizarea străzilor, etc. Art. 34 alin. b din legea drumurilor din 1929 este cuprins în §-ful 3 al legii care tratează despre Contabilitatea

veniturilor și cheltuelilor, operațiuni financiare, justificarea cheltuelilor", fiind vorba despre veniturile și cheltuelile Cassei Autonome a Drumurilor, deci, cum ni se poate aplica nouă o dispozițiune referitoare la Casa Autonomă a drumurilor cu care nu avem nicio legătură și când noi avem legea noastră de organizare a administrațiunei locale și legea finanțelor locale.

Instanța de fond confundând cele 2 surse de venituri, impozite și taxe, eludează și dispozițiunile art. 25 alin. c din legea finanțelor locale, pe care le-am invocat în apărarea noastră și omite a se pronunța asupra concluziunilor depuse de noi în legătură cu acest articol, omisiune esențială fiindcă, la analiza principiilor cuprinse în acest articol alin. c ar fi ajuns la concluziunea că, fiind vorba de uzul excepțional al străzilor, bulevardelor pavate și tuturor arterelor de comunicație ale municipiului, ar fi ajuns la soluțiunea că taxa fixată de consiliul comunal, la data de 31 Martie 1933, este legală. Instanța de fond prin reaua interpretare a textelor de mai sus și în special art. 58 § c din legea drumurilor din 1929, ajunge la concluziunea să constate că, Municipiul Constanța nu are niciun drept la niciun venit, fiindcă în art. 58 alin. c, chiar dacă s'ar vorbi de venituri, ele se referă la veniturile drumurilor comunale și vecinale, pentru căraușie și tracțiune mecanică și animală și nicidecum la drumuri, cari nu sunt în raza unei comune urbane sau municipii și că ceea ce legea a acordat municipiului este numai un drept de monopol organizat în regie sau concesiune.

Interpretare eronată, fiindcă, așa cum am spus mai sus, nicio lege nu impune comunelor un anumit sistem pentru încasarea veniturilor comunale și deci nici instanța de fond nu poate impune niciun fel de mijloc pentru realizarea acestor venituri. Instanța de fond, făcând o rea interpretare a textelor de mai sus și omițând a se pronunța asupra textelor invocate în apărare, ajunge la concluziuni în afară de lege și deci prin violare, rea interpretare a legii și omisiune esențială, ajunge la soluționarea în contra căreia ne plângem.

Având în vedere că prin acest motiv recurența se plânge de violarea și reaua interpretare a art. 439 din legea administrațiunii locale, art. 58 alin. c din legea drumurilor din 1929, art. 8 alin. c și art 25 alin c din legea organizării finanțelor locale și art. 14 din legea pentru așezarea impozitelor pe automobile din 1933 și omisiune esențială, deoarece Curtea de Apel nu se pronunță asupra susținerii după care recurența poate fixa taxe pentru utilizarea străzilor conform legii finanțelor locale și decide că primăria nu poate pretinde decât un drept de monopol organizat în regie sau concesiune;

Considerând că, potrivit art 25 alin. c din legea pentru organizarea finanțelor locale din 1933, comunele sunt autorizate să înființeze taxe pentru uzul excepțional al drumurilor, străzilor, bulevardelor pavate sau pietruite;

Că, însă acest text permițând înființarea de taxe pentru cazul excepțional al drumurilor trebuie interpretat în sensul că el nu s'a referit la automobile, ci la uzajul drumurilor, altul decât prin acest fel de vehicule;

Că, textul arătat mai sus trebuie interpretat în sensul acesta, o dovedește faptul că tabloul atașat și care face parte integrantă din lege, conform art. 24, nu prevede și automobilele supuse vreunei impuneri sau taxe;

Că, potrivit art. 24, din aceeași lege, comunele vor putea înființa impozite și taxe pentru acoperirea cheltuelilor lor limitate, stabilite în tabloul anexat la lege, pe cale de regulament, aprobat de autoritățile tutelare competente, iar art. 42 adăugând la regimul res-

pectiv al taxelor și impozitelor comunale, dispune că administrațiile locale nu-și pot crea niciun alt venit în afară de cele prevăzute prin legea de față;

Că, astfel fiind și întru cât, Curtea de Apel a decis în același sens, imputările făcute și prin motivul acesta de casare fiind nefondate, recursul urmează a fi respins în consecință;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

NOTA. — Comitetele de revizuire ca și instanțele judecătorești zilnic anulează taxe comunale înființate ilegal, adică depășind dreptul acordat autorităților comunale prin art. 25 din legea pentru organizarea finanțelor locale din 1933.

În adevăr, acest text admite înființarea a două categorii de taxe comunale'

a) Unele, ca contra-echivalentul unei prestațiuni făcute de autoritatea comunală în folosul locuitorilor comunei, cum sunt, de pildă, taxele pentru curățitul gunoaielor, serviciul apelor, tăerea vitelor, cotitul vaselor, cântăritul mărfurilor, curățitul coșurilor, etc.

b) Altele în interesul general al locuitorilor, controlul sanitar al alimentelor, al prețurilor de vânzare al pâinei, pompierilor, etc.

Însă autoritățile comunale pentru a-și crea cât mai multe venituri înființează taxe, care calcă, fie principiul contra echivalenței prestațiunei, fie al utilității și interesului general.

De aceea Curtea de Casație s. III, prin dec. nr. 554 din 18 Martie 1936, a declarat cu drept cuvânt ilegală taxa percepută de Municipiul București, conform art. 299 din regulamentul său, pentru intrările de animale și de produse în Capitală, care nu are la bază contra-echivalentul niciunei prestațiuni, ba din contră are de efect de a zădărnici acțiunea producătorilor de a-și desface direct marfa și produsele, astfel ca locuitorii Capitalei să le cumpere dela intermediari, pe preț de speulă.

De asemenea, Curtea de Casație s. III prin decizia nr. 669 din 30 Martie 1936 a declarat ilegală taxa percepută de Municipiul Căsanța asupra automobilelor care circulă prin oraș, sub pretextul uzajului străzilor.

Dacă s-ar face o statistică a unor asemenea taxe comunale ilegale, s'ar ajunge la o cifră impresionantă. Aceasta ne dovedește nu numai spiritul de fiscalitate de care sunt însuflețiți conducătorii autorităților comunale, dar și de cel de ilegalitate de care sunt animați pentru a stoarce pe contribuabili, căci nu toți au puțința să ceară anularea și restituirea sumelor percepute ilegale

Or, pentru a se pune capăt acestor ilegalități, nu este suficient numai puțința de a le anula prin justitie, ci trebuie înscris și un text în noul cod penal unificat, ca acei cari percep taxe comunale sau de orice altă natură, să fie pasibili de cuvenitele sancțiuni.

E. C. DECUSARA

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. I-a

Audiența dela 1 Aprilie 1936

Președ. D-Jui ȘTEFAN P. MIHĂILEANU. consilier

Henri Bogdan cu Nicolae și Aristide Basilescu

Jurnalul nr. 3388. Dosar nr. 3202/934

Filiațiune legitimă. Posesiune de stat. Caracterizare. Titlu de naștere. Probă cu martori pentru stabilirea unei alte posesiuni de stat decât cea avută dela naștere. Inutilitatea ei. Art. 293, 294, 295, 296 cod. civ. Legislație

austriacă. Comisie rogatorie. Instanța competentă. Art. 30, 37, 38, 50 din norma de jurisdicție austriacă.

1. — *Poseziunea de stat arătând legământul de filiațiune al unei persoane și cum o persoană nu poate avea decât un singur legământ de acest fel, urmează că ea nu poate avea două posesiuni de stat diferite.*

2. — *Este inutilă proba cu martori cerută de o persoană pentru a stabili că are o anumită posesiune de stat, dacă se stabilește în fapt că, încă dela nașterea sa, de când se stabilește legământul de filiațiune, care cu nimic nu mai poate fi schimbat, și, deci, de când începe să i se recunoască o anumită posesiune de stat, a avut o altă posesiune de stat decât cea pe care o invoacă.*

Proba cu martori este și inadmisibilă dacă, în afară de posesiunea de stat ce i-a fost recunoscută încă dela nașterea sa, mai are și un titlu de naștere cu care posesiunea de stat este conformă.

3. — *Instanța competentă să aducă la îndeplinire o comisie rogatorie adresată instanțelor judecătorești din Austria de instanțele judecătorești din streinătate, este tribunalul de arondisment (Bezirksgericht) corespunzător judecătoriei de ocol dela noi, dacă legea nu dispune altfel.*

S'au ascultat d-nii avocați: Ionescu și Kerciu, din partea apelantului; Istrate Măcescu, Constantin Sipsom și Aristide Bazilescu, din partea intimăților cum și d-l procuror C. Ionescu.

Curtea,

Asupra finelui de neprimire, ridicat de apelantul Henri Bogdan, prin care tinde la respingerea, ca inadmisibilă, a acțiunii introduse de intimății: Nicolae Basilescu și Aristide Basilescu, în contra apelantului, în calitate de tutor al copilului Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan, — prin care cere: 1) să se anuleze actul de naștere nr. 1 întocmit la 24 Ianuarie 1933 de Legațiunea României din Viena, pe numele noului născut Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan și 2) să se constate că copilul astfel denumit în acel act de naștere nu este fiul defunctei Lidia Bogdan, născută Basilescu, ci al Matildei Schönberger din Steyer (Austria), — întru cât, din moment ce se constată în fapt că, copilul are un act de naștere pe numele de Bogdan și o posesiune de stat conformă acestui titlu, — pentru dovedirea căreia cere să se încuviințeze proba cu martori, cum și facerea unei expertize grafice pentru a stabili că scrisorile prezentate intimăților la interogatoriile ce li s'au luat de această Curte lui Aristide Basilescu în ședința dela 16 Ianuarie 1936, iar lui Nicolae Basilescu, în aceeași zi, la Sanatoriul Brâncovenesc, unde, fiind suferind, se afla internat, care nu au fost recunoscute cu acea ocazie de aceștia, emană dela persoanele indicate într'insele. — potrivit art. 295 alin. II cod. civ., nimeni nu poate fi admis să-i conteste această stare civilă, care rezultă în favoarea sa din aceste două împrejurări de fapt.

Având în vedere că intimății cer: 1) respingerea probei cu martori, cerută de apelant, pentru a stabili că, copilul Gheorghe Bogdan are o posesiune de stat de fiu legitim al soților Lidia și Henri Bogdan, ca inutilă, întru cât același copil, încă dela nașterea sa, care a avut loc cu șase luni mai înainte de a i se întocmi actul de naștere pe numele de Bogdan, are o posesiune de stat de fiu natural al Matildei Schönberger din Steyr (Austria), posesiune de stat, care a continuat și continuă și după ce i s'a întocmit actul de naștere pe numele de Bogdan, or nimeni nu poate avea două posesiuni de stat și, ca inadmisibilă, întru cât, în afară de posesiunea de stat de fiu natural al Matildei Schönberger, copilul are și un act de naștere pe numele de Schönberger, ceea ce, potrivit aceluiași principiu de drept

înscris de legiuitor în art. 295 cod. civ., îi interzice minorului să reclame o altă stare civilă, decât aceea de fiu natural al Matildei Schönberger, și, deci, face inadmisibilă o probă cu martori cerută în acest scop; 2) respingerea expertizei grafice, ca inutilă, întru cât, deși nu cunosc scrisul și semnăturile din scrisorile produse de apelant, nu se opun ca apelantul să folosească în fața acestei instanțe conținutul lor și prin consecință, 3) respingerea finelui de neprimire ca fiind nefondat;

Având în vedere că apelantul replică, la rândul său, că întru cât jurnalul cu nr. 8912 din 20 Noembrie 1935, al acestei Curți, prin care i s'a admis chemarea la interogator a intimăților pentru a dovedi posesiunea de stat a minorului Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan, constituie autoritate de lucru judecat, pentru această Curte, în ce privește dreptul apelantului de a administra orice probatorii pentru dovedirea aceleiași posesiuni de stat, proba cu martori cerută în acest scop, nu-i poate fi refuzată;

Având în vedere că, din jurnalul cu nr. 8912 din 20 Noembrie 1935, al acestei Curți, se constată că această Curte, la cererea apelantului, a încuviințat chemarea la interogator a intimăților pentru a se dovedi posesiunea de stat a minorului Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan, întru cât „probatorii solicitat de apelant este admisibil în drept și concludent în cauză, putând duce la o mai justă a ei rezolvare, în baza art. 227 proc. civ.”;

Că, întru cât, cu acea ocaziune, Curtea nu a rezolvat nicio altă chestiune în legătură cu fondul procesului, limitându-se numai la probatorii solicitat, jurnalul pronunțat cu acea ocaziune nu constituie nicio autoritate de lucru judecat, în ce privește încuviințarea probei cu martori pe care apelantul o cere astăzi, asupra admisibilității și utilității căreia, Curtea are toată libertatea a decide;

Că, astfel fiind, având în vedere actele și lucrările din dosar, cum și concluziunile orale și scrise ale părților, urmează a se procede la examinarea finelui de neprimire invocat de apelant, a probatoriilor cerute și a obiecțiunilor ridicate de intimăți;

Având în vedere că, din actul de naștere cu nr. 273 din anul 1932 al Parohiei Steyr (Austria), se constată că în anul 1932 luna Iulie în 31, s'a născut în orașul Steyr din Austria, str. Sierninger nr. 170, copilul Rudolf Schenberger, fiu natural al lucrătoarei ajutoare Matilde Schenberger, născută la 13 Iulie 1908 în Parohia Steyr;

Că, deși apelantul cere îndepărtarea acestui act, întru cât nu a fost depus înaintea primei instanțe și nici nu a fost alăturat la întâmpinarea depusă de intimăți în apel, totuși, întru cât se stabilește în fapt că prin depunerea acestui act de naștere, între două termene sorocite pentru desbaterile cauzei, comunicat apelantului mai înainte de termenul la care procesul fusese amânat, nu s'a provocat nicio amânare judecării procesului, depunerea lui, potrivit art. 14 alin. 2 lit. c din legea accelerării judecăților, este în termen util făcută și urmează să fie luat în considerare;

Că, în ce privește contra-probă cerută de apelant, prin concluziunile scrise „împotriva acestui act”, în afară că nu se precizează ce anume stări de fapt se tinde a se dovedi prin contra-proba cerută, pentru a se vedea dacă poate să fie admisă, dar ea nici nu poate fi luată în considerare, din moment ce nu a fost propusă cu ocazia desbaterilor orale, nici în ședința dela 15 Februarie 1936, primul termen după depunerea actului de naștere de către intimăți, după cum îl obliga art. 14 alin. ultim din legea accelerării judecăților, pe care își sprijină cererea sa și nici în ședința dela 25 Februarie 1936, când s'au continuat desbaterile procesului și au fost declarate închise;

Având în vedere că din contractul de întreținere încheiat la 20 Ianuarie 1933, la Steyr în Austria, se constată că, copilul Rudolf Schönberger, născut la 31 Iulie 1932 în Steyr, fiu natural al Matildei Schönberger, născută la 13 Iulie 1908, în Steyr, domiciliată în acea localitate, căruia la 31 Iulie 1932

i s'a întocmit actul de naștere nr. 273 de către Parchia Steyr, menționat mai sus, — în care deși este trecut Schenberger, în loc de Schönberger, cum este trecut în actul de întreținere, se constată că este același, identificarea fiind făcută prin numele de botez și locul și data nașterii lui, cum și prin numele și data nașterii mamei lui, care sunt aceleași atât în contractul de întreținere cât și în actul de naștere, — a fost luat de suflet de Lidia Bogdan, născută la 23 Octomvrie 1904 în București, soția consilierului de legație român Henri Bogdan, domiciliat în Viena III Rennweg 25;

Că, deși apelantul contestă autenticitatea acestui act, susținând că semnătura Lidiei Bogdan de pe acest act nu este scrisă de această, totuși, că la confecționarea acestui act, în afară de reprezentantul Oficiului comunal de copii din Steyr, a cooperat și Lidia Bogdan, care s'a prezentat în persoană la Oficiul comunal de copii și a semnat contractul, după cum se face mențiune și într'însul, se stabilește în fapt din următoarele împrejurări și depoziții ale martorilor audiați sub prestare de jurământ, de tribunalul circumscripției „Innere Stadt” din Austria, în aducerea la îndeplinire a comisiei rogatorii ce i-a fost adresată de Tribunalul Ilfov secția V-a c. c.:

1) Din confruntarea semnăturii Lidiei Bogdan, de pe contractul de întreținere cu semnătura sa de pe contractul de închiriere din Februarie 1934, aflat la dosarul tribunalului, recunoscută de apelant, al cărei rezultat este că, deși pe contractul de întreținere, numai semnătura prenumelui Lidia este scrisă cu claritate, numele de Bogdan fiind aproape ilizibil, totuși se stabilește din comparația acestor două semnături, că au aceeași trăsătură și deci sunt făcute de aceeași mână, ilizibilitatea semnăturii de pe contractul de întreținere apărând ca *intenționată*, pentru a putea masca operațiunea luării de suflet a copilului, destinat să fie ca născut de ea.

Că, în ce privește cele două piese: actul de naștere nr. 1/933, al Legației Române din Viena din registrul respectiv și pașaportul Lidiei Bogdan, indicate de apelant prin concluziile sale scrise, ca piese de comparație, pentru verificarea semnăturii Lidiei Bogdan, întru cât aceste piese nu au fost indicate și produse cu ocazia debaterilor orale, când apelantul s'a limitat, după cum se constată din jurnalul din 30 Ianuarie 1936, să ceară numai expertiza semnăturii Lidiei Bogdan de pe contractul de întreținere, neindicând vreo piesă de comparație, ceea ce nu a făcut nici în ședința următoare dela 15 Februarie 1936, când intimatul Aristide Basilescu, referindu-se la cererea din ședința anterioară a avocatului Gh. Ionescu al apelantului, a cerut Curții „să facă comparația de scripte pe care a făcut-o și tribunalul”, adică între semnătura Lidiei Bogdan de pe contractul de întreținere și cea de pe contractul de închiriere și nici în cea dela 25 Februarie 1936, când debaterile procesului au fost declarate închise, această cerere nu poate fi satisfăcută, apelantul necerând-o oral în ședință, neprocurend și necerând să i se dea puțința să procure acele piese.

2) Din individualizarea Lidiei Bogdan în contractul de întreținere prin specificarea datei de 23 Octomvrie 1904 a nașterii sale, — care concordă cu aceea arătată de dânsa la complectarea avizului din 22 Ianuarie 1933, cu ocazia internării sale în Parksanatorium Hietzing din Viena, — și a situației sale de soție a consilierului de legație român Henri Bogdan, stare civilă, pe care persoanele din Steyr (Austria), nu aveau de unde să o cunoască, dacă nu le era adusă la cunoștință de Lidia Bogdan și nu le era dovedită cu pașaportul său.

3) Din depoziția martorului Iohan Muller, proprietarul birotului de detectivi „Helios” din Viena, care declară că, după ce, în Decemvrie 1932, s'a prezentat în birotul său Lidia Bogdan, care i-a prezentat pașaportul său diplomatic pe numele Lidia Bogdan, soția consilierului de legație Bogdan, și i-a cerut concursul său pentru a găsi un copil pe care să-l ia de suflet, întru cât dânsa a avut un avort și ar fi cea mai mare fericire a ei în viață să crească un copil, s'a dus împreună cu

dânsa la primarul din Steyr, Doctor Anton Azwagen, căruia i-a expus dorința sa, iar mai târziu la 20 Ianuarie 1933, după ce i s'a comunicat că s'a găsit un băiat de șase luni, s'a dus pentru a doua oară în Steyr, împreună cu Lidia Bogdan, — pe care o recunoaște că este aceea din fotografia Lidiei Bogdan, care i s'a arătat și pe verso căreia a pus semnătura sa — la Oficiul comunal de copii, unde s'a semnat contractul de întreținere, prin care Lidia Bogdan lua de suflet pe copilul Rudolf Schönberger, pe care îl recunoaște ca fiind acela din fotografiile ce i s'au arătat și pe verso cărora a pus semnătura sa.

4) Din depoziția martorului Doctor Leopold Kühberger, conducătorul Oficiului de copii din Steyr, care declară că, după ce în primele zile ale lunii Ianuarie 1933, i s'a dat însărcinarea de către loc-țiitorul de primar al orașului Steyr, Anton Azwagen, să caute un copil, pentru a fi adoptat de o doamnă Lidia Bogdan, care s'a prezentat primarului împreună cu directorul institutului de detectivi „Helios”, din Viena Iohan Müller și s'a comunicat să păstreze discrețiune și să nu spună mamei copilului cine este persoana care adoptă copilul, în ziua de 20 Ianuarie 1933, s'a prezentat în Steyr, Lidia Bogdan, pe care o recunoaște, ca fiind aceea din fotografia Lidiei Bogdan care i s'a înfățișat și pe verso căreia a semnat, însoțită de Iohan Müller și în prezența acestuia și a directorului primăriei Doctor Ferdinand Hänslmaier, a semnat, împreună cu martorul, contractul de întreținere, prin care Lidia Bogdan lua de suflet pe copilul Rudolf Schönberger, pe care îl recunoaște în fotografia ce i s'a arătat și pe verso căreia a semnat.

5) Din depoziția martorului Dr. Ferdinand Hänslmaier, directorul primăriei orașului Steyr, care declară că în birotul său și în prezența sa ca șef al primăriei și a lui Iohan Müller, s'a semnat de Lydia Bogdan și Dr. Leopold Kühberger, în calitate de conducător al Oficiului comunal de copii din Steyr, contractul de întreținere prin care Lidia Bogdan, — a cărei identitate a stabilit-o cu pașaportul pe care i l'a înfățișat și pe care o recunoaște în fotografia Lidiei Bogdan, ce i s'a arătat și pe verso căreia a pus semnătura sa, — a luat de suflet pe copilul Rudolf Schönberger.

6) Din depoziția martorului Anton Azwagen, profesor superior și loc-țiitor de primar al orașului Steyr, care declară că, la 6 Ianuarie 1933, s'a prezentat la locuința sa directorul Muller, care i-a spus că a venit însoțit de o doamnă, care așteaptă jos în automobil și care caută un copil, pe care să-l ia de suflet, arătându-i pașaportul doamnei, din care martorul a constatat că aceasta era Ilona Bogdan, recomandându-i-se discrețiune. Că, imediat după plecarea lui Müller, martorul a însărcinat pe conducătorul comisariatului de poliție din Steyr, Dr. Büschinger, să se intereseze prin poliția de stat din Viena despre aceste două persoane și că, comunicându-i-se de comisar, că, în urma informațiilor primite a stabilit că Iohan Müller este proprietarul birotului de detectivi „Helios” din Viena, iar d-na este Lidia Bogdan, soția consilierului de legație român Henri Bogdan, a însărcinat pe Dr. Kühberger, conducătorul Oficiului de copii din Steyr, să caute un copil, care fiind găsit, în persoana lui Rudolf Schönberger, la 20 Ianuarie 1933, s'a semnat contractul de întreținerea copilului Rudolf Schönberger, încheiat între Lidia Bogdan și Dr. Kühberger, conducătorul Oficiului comunal de copii din Steyr.

7) Din depoziția martorei Mathilda Schönberger, mama copilului, Rudolf Schönberger, care declară că, la 20 Ianuarie 1933, la cererea Mariei Urban, soră îngrijitoare la Primăria din Steyr, a dus pe copilul său, Rudolf Schönberger, — pe care îl recunoaște în fotografia ce i s'a arătat pe care a semnat-o, — la Oficiul comunal din Steyr, pentru a fi predat mamei de suflet, din partea căreia i s'a dat suma de 500 schillingi pentru îngrijirea celorlalți copii ai săi.

Că, întru cât din confruntarea semnăturii Lidiei Bogdan de pe contractul de întreținere cu semnătura acesteia de pe contractul de închiriere, recunoscută de apelant și din individua-

lizarea acesteia prin starea sa civilă în contractul de întreținere și depozitiile martorilor analizate mai sus, se stabilește în fapt că Lidia Bogdan a cooperat la încheierea contractului de întreținere, prezentându-se în persoană la Oficiul comunal de copii din Steyr, unde a încheiat contractul pe care l'a semnat, expertiza grafică cerută de apelant pentru a stabili dacă semnătura de pe contractul de întreținere este a Lidiei Bogdan, devine inutilă și se respinge ca atare.

Având în vedere că: 1) din conținutul *contractului de întreținere* din 20 Ianuarie 1923, încheiat între Lidia Bogdan, ca mamă de suflet și Conducătorul Oficiului de copii din Steyr, Dr. Leopold Kühberger, în care se menționează că, copilul Rudolf Schönberger, luat de suflet de Lidia Bogdan, după încheierea contractului de întreținere, a fost predat acesteia; 2) din depozitia martorului Iohan Müller și memoriul acestuia din 4 Septembrie 1933, confirmat cu ocazia depozitiei sale ca martor, care declară că, după semnarea contractului de întreținere, copilul Rudolf Schönberger a fost luat de Lidia Bogdan și de dânsul din brațele Mariei Urban, soră îngrijitoare a Oficiului și au plecat cu el din Steyr; 3) din depozitia martorului Dr. Leopold Kühberger, care declară că, după semnarea contractului de întreținere de dânsul, în calitate de conducător al Oficiului comunal de copii din Steyr și Lidia Bogdan, în calitate de mamă de suflet, copilul Rudolf Schönberger a fost luat, chiar în aceeași zi, dela Oficiu, de către Lidia Bogdan, care a părăsit împreună cu el orașul Steyr; 4) din depozitia martorei Maria Urban, soră îngrijitoare la Primăria din Steyr, care declară că, potrivit însărcinării d-lui Kühberger și în prezența acestuia, a predat mamei de suflet, Lidia Bogdan, pe care o recunoaște în fotografia acesteia ce i s'a arătat și pe care a semnat-o, pe copilul de suflet Rudolf Schönberger, pe care de asemenea îl recunoaște în fotografia ce i s'a arătat și pe care o semnează, se stabilește în fapt, că, după semnarea contractului de întreținere de către Dr. Leopold Kühberger, în calitate de conducător al Oficiului comunal de copii din Steyr și de Lidia Bogdan, în calitate de mamă de suflet, copilul Rudolf Schönberger, născut la 31 Iulie 1932 în Steyr, fiul natural al Mathildei Schönberger, luat de suflet de Lidia Bogdan, a fost luat de aceasta și a plecat cu el, în tovărășia directorului biroului de detectivi „Helios”, din Viena, Iohan Müller.

Având în vedere că: 1) din depozitia aceluiași martor Iohan Müller, care declară că după ce Lidia Bogdan a părăsit în ziua de 20 Ianuarie 1933 orașul Steyr cu copilul luat de suflet Rudolf Schönberger, în tovărășia sa și după ce a poposit peste noapte la Linz, a doua zi 21 Ianuarie 1933, a reintrat în Viena unde, însoțită de el și având copilul de suflet în brațe, a consultat pe Dr. Robitschek, în urma sfatului și intervenției căruia în seara aceleiași zile, de 21 Ianuarie 1933, în tovărășia lui Iohan Müller, a intrat în Park-sanatorium Hietzing din marginea Vienei, având cu dânsa pe copilul de suflet Rudolf Schönberger; 2) Din depozitia martorului Dr. Max Robitschek și a scrisoarei din 11 Septembrie 1933, trimisă de acesta Ministrului României la Viena, care declară că, în ziua de 21 Ianuarie 1933, pe la ora 4 după amiază, a intrat în biroul său Ruxandra Lidia Bogdan, — pe care o recunoaște în fotografia Lidiei Bogdan ce i s'a arătat pe verso căreia a pus semnătura sa, — cu un copil în brațe, — pe care îl recunoaște ca fiind acela din fotografiile ce i s'au arătat, pe verso căreia a pus semnătura sa, — însoțită de Iohan Müller, care, după ce a examinat-o, a fost rugat de dânsa să-i caute un loc într'un sanatoriu dela marginea Vienei, pentru ea și copil, care a accentuat că este al ei și căreia i-a procurat un loc pentru ea și copilul cu care a venit la el, în Parksanatorium Hietzing, unde a și intrat și unde a vizitat-o, atât pe ea, cât și co copilul cu care a venit la el și cu care a intrat în sanatoriu, pe care i-l prezentase ca fiind în vârstă de trei luni și pe care spunea că l'a născut în Transilvania în asistența unui doctor; 3) din depozitia martorului Dr. Karl Feiler, proprietarul Parksanatoriului Hietzing

din Viena și scrisorile acestuia din 7 Septembrie 1933, una adresată Ministrului României la Viena, iar alta intimatului Nicolae Bazilescu, care declară că Lidia Bogdan, pe care o recunoaște în fotografia acesteia ce i s'a prezentat, a venit în sanatoriul său în ziua de 21 Ianuarie 1933, pe la ora 6 după amiază, împreună cu un copil, pe care îl recunoaște ca fiind acela din fotografia ce i s'a arătat însoțită de Iohan Müller, copil care era în vârstă de vreo patru luni și pe care Lidia Bogdan spunea că l'a născut în Transilvania, și că Lidia Bogdan a stat în sanatoriu până la 22 Februarie 1933, când a plecat la București pentru a-și procura bani, copilul rămânând în sanatoriu în îngrijirea sorei Emma Dasch; 4) Din depozitia martorei Emma Dasch, soră de caritate în Parksanatorium Hietzing, care declară că Lidia Bogdan, pe care o recunoaște în fotografia acesteia ce i s'a arătat și pe care o semnează, a venit în Parksanatorium împreună cu un copil de vreo 5 luni, pe care îl recunoaște în fotografia ce i s'a arătat și pe care o semnează, întovărășită de Iohan Müller, — copil căruia, fiind prea mare pentru a-l mai hrăni cu lapte, chiar martora avea însărcinarea să-i prepare mâncarea la bucătărie și a rămas în sanatoriu până pe la sfârșitul lui Februarie sau începutul lui Martie, când a plecat la București, având nevoie urgentă de bani, lăsând copilul la sanatoriu în îngrijirea sa; 5) din depozitia martorei Hildegard Friedman, directoare la Parksanatorium Hietzing, care declară că, chiar dânsa a primit în sanatoriu pe Lidia Bogdan, pe care o recunoaște în fotografia acesteia care i s'a arătat, împreună cu un copil, pe care de asemenea îl recunoaște în fotografiile ce i s'au arătat; 6) Din declarația din 22 Ianuarie 1933, dată de Lidia Bogdan, cu ocazia intrării sale în Parksanatorium în care este specificat că intră în sanatoriu cu un copil, se stabilește în fapt că după ce Lidia Bogdan a părăsit orașul Steyr, în ziua de 20 Ianuarie 1933, având cu sine pe copilul Rudolf Schönberger, luat de suflet în acea zi, și după ce a poposit în drum, peste noapte la Linz, a doua zi, 21 Ianuarie 1933, după ce a consultat pe la ora 4 după amiază, împreună cu copilul luat de suflet și în tovărășia lui Iohan Müller, pe D-rul Max Robitschek, pe la ora 6 după amiază, întovărășită tot de Iohan Müller, a intrat în Parksanatorium Hietzing, împreună cu copilul Rudolf Schönberger, luat de suflet din Steyr.

Având în vedere că: 1) din depozitia martorei Emma Datsch, care declară că, a doua zi după intrarea Lidiei Bogdan în Parksanatorium Hietzing, împreună cu copilul, — adică în ziua de 22 Ianuarie 1933, — a fost rugată de Lidia Bogdan să telefoneze soțului său la București și Ministrului României la Viena, că, în timpul nopții trecute, a născut un copil în sanatoriu, făcând să treacă drept nou născut în sanatoriu pe copilul cu care intrase în sanatoriu și care îi spusese martorei că a fost născut în secret în România, fiind zămislit în lipsa din România a soțului său, — copil care s'a stabilit prin considerentele de mai sus, că era copilul luat de suflet Rudolf Schönberger, — însărcinare de care Emma Dasch s'a achitat, comunicând atât soțului Lidiei Bogdan la București, cât și Ministrului României la Viena, cele dorite de Lidia Bogdan, care a vorbit și personal cu acestia; 2) din depozitia martorei Hildegard Friedman, care declară că Emma Datsch i-a spus că, copilul cu care Lidia Bogdan a intrat în sanatoriu, trebuie socotit oficial ca născut în sanatoriu; 3) din depozitia martorului Dr. Max Robitschek și a scrisoarei din 11 Septembrie 1933 a acestuia, adresată Ministrului României la Viena, care declară că Lidia Bogdan în tot timpul cât a stat în sanatoriu în căutarea sa, dela 21 Ianuarie și până la aproximativ 15 Februarie 1933, nu a născut niciun copil în sanatoriu; 4) din depozitia martorului Dr. Karl Feiler și scrisorile acestuia din 7 Septembrie 1933, adresate una Ministrului României la Viena, alta lui Nicolae Bazilescu, care declară că în tot timpul cât Lidia Bogdan a stat în sanatoriul său, nu a născut niciun copil, ea venind cu copilul în sanatoriu; 5) din depozitia martorului Ion

Puşcă, secretar de legație, care declară că, în calitate de ofițer al stării civile, cu delegație, titularul fiind în concediu, pe baza declarație telefonice a Lidiei Bogdan și a scrisoarei Sanatoriului Hietzing, a întocmit actul de naștere nr. 1, pentru copilul cu care Lidia Bogdan se afla în sanatoriu, pe care l'a văzut, pe la 5 Februarie 1933, când a însoțit la sanatoriu pe Lidia Bogdan, care venise la Legația Română din Viena ca să semneze actul de naștere, copil care, după cum s'a stabilit prin considerentele de mai sus, nu era un altul decât copilul luat de suflet Rudolf Schönberger, — coroborate cu actul de naștere nr. 1 întocmit la 24 Ianuarie 1933 la legația României din Viena, pe numele de Gheorghe Dragoș Nicolae Ștefan Bogdan, cum și cu adresa cu nr. 293 din 25 Ianuarie 1933, prin care Legația Română din Viena cerea relațiunii Direcțiunei Parksanatoriului Hietzing din Viena, asupra pretinsei nașteri, scrisoarea din 26 Ianuarie 1933, adresată de Dr. Karl Feiler's, proprietarul sanatoriului, Lidiei Bogdan, prin care îi comunică acesteia conținutul adresei de mai sus, exprimându-și surprinderea sa, ca unul ce știa că o asemenea naștere nu a avut loc în sanatoriul său, cum și cu scrisoarea din 28 Ianuarie 1933, pe baza căreia s'a întocmit actul de naștere nr. 1/933, de către Legația Română din Viena, trimisă de Direcția Parksanatoriului Hietzing, Legației Române din Viena, semnată de Doctorii Karl Feiler's și Max Robitschek, prin care aceștia comunicau Legației Române evenimentul nașterii, scrisoare declarată ca falsă de cei indicați ca semnatori ai ei, se stabilește în fapt că aceluiși copil, luat de suflet de Lidia Bogdan din Steyr, Rudolf Schönberger, născut la 31 Iulie 1932 în orașul Steyr (Austria), fiu natural al Mathildei Schönberger, pe când Lidia Bogdan se afla internată cu el în Parksanatorium Hietzing din Viena, i s'a confecționat un al doilea act de naștere pe numele de Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan, ca născut din Lidia Bogdan, soția apelantului Henri Bogdan, în ziua de 22 Ianuarie 1933, în Parksanatorium Hietzing din Viena.

Având în vedere că: 1) din depoziția martorului Dr. Karl Feiler's, proprietarul Parksanatoriului Hietzing din Viena, care declară că, după ce la 22 Februarie 1933, Lidia Bogdan a părăsit sanatoriul plecând la București ca să-și procure bani, lăsând pe copilul cu care venise în sanatoriu, în îngrijirea sorei Emma Datsch, într-o noapte a fost înștiințat telefonic, dela Belgrad, ca să trimită copilul acolo, într-o dată Lidia Bogdan a suferit o nenorocire, ceea ce a făcut, trimițând copilul cu care Lidia Bogdan venise în sanatoriu, la Belgrad, în compania directoarei Hildegard Friedman, dânsul fiind de față la plecarea acestora; 2) din depoziția martorei Emma Dasch, care declară că, după plecarea Lidiei Bogdan la București, sosind vestea că Lidiei Bogdan i s'a întâmplat o nenorocire, un domn dela legație a vorbit cu d-rul Feiler's, ca, copilul să fie trimis la Belgrad la Lidia Bogdan, iar a doua zi, Hildegard Friedman a și plecat cu copilul cu care Lidia Bogdan venise în sanatoriu la Belgrad; 3) din depoziția martorei Hildegard Friedman, directoare la Sanatoriul Hietzing, care declară că, în urma nenorocirii întâmplate Lidiei Bogdan, primind ordin dela cumnatul d-rului Feiler's, proprietarul sanatorului, ca, copilul cu care Lidia Bogdan a venit în sanatoriu și pe care l'a lăsat în sanatoriu la plecarea sa la București, să-l ducă Lidiei Bogdan la Belgrad, a luat copilul și a plecat cu el la Belgrad, unde a fost primit în gară de Henri Bogdan, soțul Lidiei Bogdan și de consulul Norvegiei Laroche, la locuința căruia a dus copilul, pe Lidia Bogdan găsind-o moartă și că, după ce a stat câteva zile la Belgrad la locuința consulului Laroche, la cererea lui Henri Bogdan și a soției consulului Laroche, a dus copilul la București în locuința lui Henri Bogdan, unde l'a îngrijit vreo două luni, se stabilește în fapt, că, copilul Rudolf Schönberger, născut la 31 Iulie 1932, în orașul Steyr (Austria), fiu natural al Mathildei Schönberger, luat de suflet de Lidia Bogdan la 20 Ianuarie 1933, dela Oficiul comunal de copii din Steyr, cu care, la 21 Ianuarie 1933, a intrat în Parksanatorium Hietzing

din Viena și pe care la 22 Februarie 1933, când a părăsit sanatoriul, plecând la București, l'a lăsat în sanatoriu în îngrijirea sorei Emma Dasch, a fost adus de Hildegard Friedman, la cererea Lidiei Bogdan, la Belgrad, unde a fost primit la gară de Henri Bogdan — Lidia Bogdan murise între timp — și de consulul Norvegiei Laroche la locuința căruia a fost dus și de unde, după ce a stat câteva zile acolo, tot de Hildegard Friedman, după cererea lui Henri Bogdan și a soției consulului Laroche, copilul Rudolf Schönberger, a fost adus la București, la locuința lui Henri Bogdan, considerat fiind de acesta, — pe baza actului de naștere ce i-a fost întocmit aceleiași copil la 24 Ianuarie 1933, la Legația Română din Viena, pe numele de Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan, ca născut de Lidia Bogdan, soția apelantului Henri Bogdan, în ziua de 22 Ianuarie 1933 la orele 2 din noapte, în Parksanatorium Hietzing, pe când Lidia Bogdan se afla internată în acel sanatoriu, împreună cu acest copil luat de suflet, după cum s'a arătat prin considerentele de mai sus, — ca fiind al său;

Că în ce privește obiecțiunea ridicată de apelant că, întru cât ascultarea martorilor din Viena, în urma comisiunei rogatorii a Tribunalului Ilfov s. V-a, s'a făcut de judecătoria de ocol (Bezirksgericht), iar nu de tribunalul de primă instanță (Gerichtstoförster Instanz) care, potrivit art. 30 din norma de jurisdicție austriacă care prevede că, comisiunile rogatorii din streinătate se vor aduce la îndeplinire de instanțele competente după natura obiectului procsului care, în speță, fiind vorba de contestația filiațiunei legitime, potrivit art. 50 al aceleiași norme, este tribunalul de primă instanță (Gerichtshof erster Instanz), depozițiile acelor martori, analizate prin considerentele de mai sus, nu pot fi ținute în seamă, urmează să fie privită ca nefondată, întru cât art. 38 din norma de jurisdicție austriacă, după cum se stabilește în fapt din textele produse de părți, nu cere ca comisiunile rogatorii adresate instanțelor judecătorești austriace, de instanțele judecătorești din streinătate, să fie aduse la îndeplinire de instanța judecătorească austriacă care ar fi competentă după natura afacerii, care a determinat comisiunea rogatorie să judece fondul pricinii, acest text de lege neavând alt scop decât ca, impunând instanțelor judecătorești austriace obligațiunea de a aduce la îndeplinire comisiunile rogatorii ce le sunt adresate de instanțele judecătorești din streinătate, să le indice, în același timp, cazurile în care această asistență urmează să fie refuzată, instanța competentă să aducă la îndeplinire comisiunea rogatorie, fiind aceea determinată de legile austriace, după cum se exprimă alin. 2 paragraful 1 al aceluiași articol, care în speță, potrivit art. 37 din aceeași lege, este tribunalul de arondisment (Bezirksgericht), corespunzător judecătoriei de ocol dela noi, dacă nu s'a dispus altfel, ceea ce nu este cazul în speță, instanța care se stabilește în fapt că a adus la îndeplinire comisiunea rogatorie a căreia legală îndeplinire formează obiectul acestei discuțiuni;

Că, de altfel, din chiar certificarea Cancelariei federale pentru justiție cu nr. 25.262 din 24 Septembrie 1935, reese că tribunalul (Bezirksgericht) „Innere Stadt” din Viena, care a adus la îndeplinire comisiunea rogatorie a Tribunalului Ilfov s. V-a, în această afacere este instanța competentă, după legile austriace.

Că întru cât, astfel fiind, această obiecțiune nu este întemeiată și cum nici una din piesele, — acte, scrisori, — produse depărți, atât înaintea tribunalului, cât și înaintea Curței, cum și nici una din depozițiile celorlalți martori audiați în cauză, — piese și depoziții care au fost discutate de către părți cu ocazia desbaterei incidentului invocat —, în afară de cele examinate prin considerentele de mai sus și care toate au fost avute în vedere cu ocazia stabilirii faptelor mai sus arătate, nu contrazic întru nimic aceste fapte, astfel cum au fost stabilite prin considerentele de mai sus, urmează să se procedă la examinarea chestiunei de drept de natură a duce la rezolvarea finelui de neprimire invocat și a admisibilității probatoriilor cerute;

Considerând că, potrivit art. 295 alin. II cod civ., nimeni nu poate contesta starea civilă a celui ce are o posesiune de stat conformă titlului său de naștere;

Că, potrivit art. 294 c. civ. posesiunea de stat se statornicește prin întrunirea de fapte îndestulătoare, ce arată legământul de filiațiune și rudenie între un individ și familia din care pretinde a face parte;

Cele mai de căpetenie din aceste fapte sunt: că acel individ a purtat *întotdeauna* numele părintelui al cărui fiu se pretinde a fi; că tatăl l'a tratat ca pe fiul său și a îngrijit, în această calitate de creșterea, de întreținerea și de stabilirea sa.

Că a fost recunoscut în această calitate *întotdeauna* în societate;

Că a fost recunoscut în această calitate de către familie;

Că, întru cât, potrivit acestui text de lege, posesiunea de stat arată legământul de filiațiune al unei persoane, cum o persoană nu poate avea decât un singur legământ de acest fel, urmează că ea nu poate avea două posesiuni de stat diferite;

Că întru cât, potrivit aceluiași text de lege, faptele indicate de legiuitor ca putând duce la statornicirea unei posesiuni de stat, trebuie să stabilească că, *întotdeauna*, deci încă dela nașterea sa, cel ce invoacă o anumită posesiune de stat, adică un anumit legământ de filiațiune, a purtat numele celui al cărui fiu se pretinde a fi, fiind *întotdeauna* recunoscut, atât de cel pe care îl indică ca părinte, cât și de restul familiei acestuia, și de cei cu care a venit în contact în societate, ca fiind fiu al lui, urmează că, atunci când se stabilește în fapt că cel care invoacă o anumită posesiune de stat a avut încă dela nașterea sa, de când se stabilește legământul de filiațiune și deci, de când începe să i se recunoască o anumită posesiune de stat, o altă posesiune de stat, decât cea invocată, ori ce probă cerută pentru stabilirea posesiunii de stat ce o invoacă este inutilă, căci din moment ce s'a stabilit că același persoană a avut, încă dela nașterea sa, o altă posesiune de stat decât cea pe care o invoacă, care i-a stabilit un anumit legământ de filiațiune, care, cu nimic, nu mai poate fi schimbat, posesiunea de stat ce o invoacă este fără continuitate, pornită dela o anumită etapă a vieții, neadâncindu-se în trecut, fiind exclusă, de o alta care, care pornește încă dela nașterea lui, nu întrunește condițiunea de a fi constantă, statornică, cum rezultă din apropierea art. 294, 293 și 296 c. civ., ce o cere legiuitorul, și nu poate duce la stabilirea unei filiațiuni, dovedirea ei fiind astfel fără de niciun folos și deci inutilă;

Că întru cât, în speță, după cum s'a arătat în considerentele de mai sus, se stabilește în fapt că copilul aflat astăzi în îngrijirea apelantului, căruia la 24 Ianuarie 1933 i s'a întocmit, la legația română din Viena, un act de naștere pe numele de Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan, ca fiind născut de Lidia Bogdan, căsătorită cu apelantul Henri Bogdan, nu este altul decât Rudolf Schönberger, născut la 31 Iulie 1932, în orașul Steyr (Austria), fiu natural al Matildei Schönberger, care încă dela nașterea sa a avut o asemenea posesiune de stat, fiind recunoscut ca atare, nu numai de mama sa și cei cu care a venit în contact, dar și de autoritățile prin intermediul cărora a fost dat de suflet Lidiei Bogdan, care, prin luarea de suflet a lui, i'a recunoscut și ea aceeași posesiune de stat, proba cu martori cerută de apelant pentru a stabili posesiunea de stat de fiu legitim al soților Bogdan a aceluiași copil, este inutilă, potrivit dispozițiilor legii analizate mai sus, o persoană neputând avea două posesiuni de stat, posesiunea de stat ce i s'a creat dela nașterea sa, care nu poate fi intervertită într'alta, excluzând orice altă posesiune ce i s'a încercat să i se stabilească ulterior, aceasta din urmă neputând duce la stabilirea unei filiațiuni;

Că, cu atât mai mult, proba cu martori urmează să fie respinsă, ca inutilă, cu cât 1) din încheerea din 25 Ianuarie 1933 a Tribunalului Steyr prin care acel tribunal aprobă luarea de

suflet a copilului Rudolf Schönberger de Lidia Bogdan, 2) din adresa din 3 Februarie 1933 a magistratului conducător al Oficiului de copii din Steyr, cu care i se trimite reprezentantului Lidiei Bogdan, Iohan Müller, contractul de întreținere — care, potrivit art. 5 al contractului, după aprobarea lui de Tribunalul Cîrcomscripției Steyr, și trecerea acestei aprobări pe contract, urma să fie predat mamei de suflet, Lidia Bogdan, — exprimându-i-se mulțumirea în ce privește comunicarea ce i se făcuse de Iohan Müller asupra stărei copilului și dorința ca copilul să facă întotdeauna fericirea mamei lui de suflet, 3) din scrisoarea trimisă de Lidia Bogdan, pe când se afla în Parksanatorium cu copilul de suflet Rudolf Schönberger lui Iohan Müller, prin care îl roagă să dea la mărit fotografiile luate copilului de suflet în Parksanatorium Hietzing, copil care oricât ar fi dorit Lidia Bogdan să'l treacă drept copil al ei, știa că Iohan Müller știe că acel copil este luat de suflet și el când da la mărit fotografiile, știa că acele fotografii sunt, nu ale unui copil născut de Lidia Bogdan în sanatoriu, ci ale copilului Rudolf Schönberger, luat de suflet de aceasta și adus cu ea în sanatoriu, 4) din adresa din 27 Martie 1933 a aceluiași Magistrat, Doctor Leopold Kuhberger, — care între timp după cum rezultă din depoziția sa, îi trimisese lui Iohan Müller actul de naționalitate al lui Rudolf Schönberger, — și care, aflând din „Wienertageblatt" din 26 Martie 1933 despre accidentul suferit de Lidia Bogdan, cu ocazia călătoriei făcută de aceasta cu avionul, își exprimă, prin această adresă trimisă de Iohan Müller, părerea sa de rău că, din cauza acelui accident „mama de suflet Lidia Bogdan a decedat", și că „dorința ei de a vedea încă odată *copilul ei de suflet* nu a putut fi îndeplinită" rugându'l să prezinte celor în drept „condoleanțele cele mai sincere pentru moartea mamei de suflet", 5) din adresa Siguranței Generale austriace cu nr. 174.532 din 19 Iunie 1933, prin care, răspunzându-se adresei din 28 Martie 1933, a Directorului Comisariatului de poliție din Steyr, care, aflând de moartea mamei de suflet, se interesa de soarta copilului dat de suflet, i se comunică acestuia că „D-l Secertar de legație în Ministerul Regal român pentru afaceri externe în București, Henri Bogdan, s'a declarat gata să preia îngrijirea pentru creșterea și întreținerea copilului Rudolf Schönberger, născut în Steyr la 31 Iulie 1932;

Acesta intenționează, conformându-se dorinței exprimate de soția sa accidentată, să adopteze la timp acel copil și să întrebuițeze concediul său din anul acesta pentru a regula personal această chestiune în Steyr. p. Ministru de Stat (ss) d. Elwert", 6) din depozițiile martorilor Matilda Schönberger, mama copilului, Doctor Leopold Kuhberger, magistrat conducător al Oficiului comunal de copii din Steyr, care a semnat contractul de întreținere împreună cu Lidia Bogdan, sora — îngrijitoare Maria Urban, care a primit copilul dela Matilda Schönberger și l'a predat Lidiei Bogdan, Iohan Müller, care a întovărășit pe Lidia Bogdan peste tot, dându-i concursul său ca să poată lua copilul de suflet, care, toți, la 5 și 6 Februarie 1934, când au fost ascultați înaintea Tribunalului din Viena, recunosc în fotografiile copilului, căruia, pe când era internat, cu Lidia Bogdan, în Parksanatorium-Hietzing, i s'a confecționat un act de naștere cu numele de Bogdan, pe Rudolf Schönberger, fiul Matildei Schönberger, luat de suflet de Lidia Bogdan, se stabilește în fapt că, chiar după 24 Ianuarie 1933, dată când i s'a confecționat un act de naștere pe numele de Gheorghe Dragoș Nicolae Ștefan Bogdan, copilul a continuat să fie considerat și recunoscut ca Rudolf Schönberger, fiu natural al Matildei Schönberger, luat de suflet de Lidia Bogdan, — autoritățile interesându-se de soarta lui, în această calitate, redactând și expediind acte privitoare la această stare civilă a lui pe Lidia Bogdan considerând-o ca mamă de suflet a lui, iar nu ca naturală, dispunând cercetări prin siguranță pentru a se informa de starea lui, când au aflat că mama lui de suflet a încetat din viață, cei care l'au cunoscut dintru început con-

tinuând să vadă în el pe Rudolf Schönberger cel dat de suflet, — să aibă, cu alte cuvinte, o astfel de posesiune de stat;

Că, cu privire la aceeași probă cu martori cerută de apelant, intru cât după cum s'a arătat prin considerentele de mai sus, se stabilește în fapt că copilul, a cărui stare civilă formează obiectul litigiului de față, în afară de posesiunea de stat de fiu natural al Matildei Schönberger, mai are și un act de naștere pe numele de Rudolf Schönberger, înscris la Nr. 273/932, de Parohia Steyr (Austria), posesiunea sa de stat fiind conformă titlului său de naștere, cum, potrivit art. 295 alin. 1 c. civ., nimeni nu poate reclama o stare civilă contrarie aceleia ce-i dă titlul său de naștere și posesiunea de stat conformă aceluși titlu, urmează că proba cu martori pentru a stabili o posesiune de stat contrară acesteia este nu numai inutilă, după cum s'a arătat prin considerentele de mai sus, dar și inadmisibilă, din moment ce inadmisibilă este însăși reclamarea unei astfel de stare civilă, decât aceea de Rudolf Schönberger, pe care proba cu martori ar avea menirea să o stabilească.

Că în ce privește cererea apelantului de a se încuviința facearea unei expertize grafice pentru a stabili că scrisorile prezentate intimaților la interogațiile ce li s'a luat de această Curte, care nu au fost recunoscute ca așa ocazie de aceștia emană dela persoanele indicate într'însele, intru cât intimații au

declarat că, deși nu cunosc scrisul și semnăturile din scrisorile produse de apelant, nu se opun totuși ca apelantul să folosească în fața acestei instanțe conținutul lor, facerea unei expertize în scopul cerut devine inutilă, scopul ei fiind acela de a da posibilitate apelantului să utilizeze conținutul acelor scrisori, scop care, și fără încuviințarea acelei expertize, prin declarațiunea intimaților, este atins de către apelant;

Că intru cât se stabilește, astfel în fapt, din considerentele de mai sus, că copilul, a cărui stare civilă formează obiectul litigiului de față, are o posesiune de stat de Rudolf Schönberger, fiu natural al Matildei Schönberger, născut la 31 Iulie 1932, în orașul Steyr, (Austria), — confirmată și prin actul său de naștere, care-i conferă această stare civilă, — ceea ce exclude posibilitatea existenței unei a doua posesiuni de stat pe numele de Gheorghe Dragoș Nicolae Vasile Ștefan Bogdan, neîntrunind astfel condițiunile pe existența cărora apelantul, bazat pe dispozițiunile art. 295 alin. 2 c. civ., își întemeiază finele de neprimire invocat, acesta este nefondat și urmează să fie respins ca atare;

Pentru aceste motive redactate de d-l consilier Ștefan P. Mihăileanu, Curtea respinge proba cu martori..., respinge finele de neprimire... etc.

(ss) Ștefan P. Mihăileanu, Gh. Polțer, St. Stoescu.

JURISPRUDENȚA STREINĂ REZUMATA

CASATIA ITALIANA I, 18 Martie 1936

Societate comercială. Personalitate. Adunare. Convocare neregulată

Pe când în societățile civile, elementele patrimoniale conferite, deși se separă de subiectul lor, formează o masă indiviză de bunuri care se află în raport de dependență cu persoanele care le-au adus. În societățile comerciale care formează persoane distincte soți, aporturile se separă de complect, de subiectele lor, formând o masă complect autonomă de soți.

Soții într-o societate comercială pot dispune de patrimoniul social nu în calitate de coproprietari, ci ca organe ale societății, având disponibilitatea patrimoniului în condițiunile legii.

Nu este legală adunarea unei societăți anonime, neconvocată conform legii, deși au participat toți acționarii și administratorii, fără însă să fi luat parte și cenzorii.

În lipsa convocării, deciziunile luate de adunare sunt valabile numai dacă au luat parte la adunare unanimitatea acționarilor, întreg consiliul de administrație și toți cenzorii (Massim. Foro it. 1936, p. 194).

CASATIA ITALIANA I, 20 Martie 1936

Cambie. Gir pentru încasare sau prin procură. Cambie falsă. Dobândire cu rea credință. Daune.

Posesia legitimă a cambiei reclamă în timpul circulației ei, ca o condiție esențială, existența unui raport efectiv de transmitere între ultimii doi posesori, căci numai acest raport conferă dobânditorului creditului încorporat în titlu, dreptul real de proprietate.

Dacă dobândirea este imună de rea credință sau culpă gravă, conferă dobânditorului un drept autonom care-i dă dreptul să se opună revendicării și oricăror excepții cauzale, nepersonale.

Giratarul, prin procură sau pentru încasare, nu dobândește un drept real sau autonom, fie că raportul de reprezentanță rezultă din gir, fie că este un gir fiduciar.

Când posesorul știe că titlul a fost falsificat și îl transmite unui terț de bună credință care la scadență este plătit de debitor, acesta, dacă din cauza faptului ilicit, a suferit o pagubă, are acțiune în daune contra celui vinovat (Massim. Foro it. 1936, p. 108).

CASATIA ITALIANA I, 30 Martie 1936

Societate colectivă. Pierderea a două treimi din capital. Pierderea în timpul procesului de dizolvare. Pierderea totală sau parțială a capitalului. Evaluarea patrimoniului.

Și societățile în nume colectiv se disolvă când s'a pierdut două treimi din capital.

Dacă dizolvarea s'a cerut de către un soț, pentru pierdere de capital, instanța va pronunța dizolvarea, deși pierderea capitalului s'a verificat efectiv, în cursul procesului, fie chiar în apel, și nu înainte de introducerea cererei de dizolvare.

Acțiunea de dizolvare nu poate fi respinsă pentru motivul că pierderea capitalului a fost provocată de vina soțului care a cerut dizolvarea.

Pentru a se stabili în ce măsură s'a pierdut capitalul, patrimoniul social va fi evaluat în starea lui actuală, fără a se ține seamă de eventualele despăgubiri datorite de soțul culpabil, deși cu aceste daune capitalul ar fi reintegrat, deoarece reintegrarea trebuie hotărâtă de soți (Massim. Foro it. 1936, p. 214).

CASATIA ITALIANA I, 18 Mai 1936

Societate de fapt. Indicii exterioare. Asociație în participare. Transformare în soc neregulată în nume colectiv. Faliment. Declarație din oficiu. Incetarea plășilor.

Față de terții cari în relațiile lor de afaceri cu societatea, se întemeiază pe manifestările revelatoare aparente și anume pe declarațiile tacite ale conducătorilor din care terții deduc existența necontestată a raportului social, societatea de fapt are o existență reală reflectată în activitatea exterioară manifestă. Pentru existența societății de fapt, nu este necesară dovada voinții soților de a crea o societate cu un patrimoniu distinct.

Nu există nicio piedică pentru ca dintr'un contract originar, prin care se constituie o asociație în participare, să se nască o societate neregulată în nume colectiv.

Falimentul poate fi declarat din oficiu, când sunt întrunite condițiunile obiective cerute de lege, chiar dacă creditorii nu au interes.

Incetarea plășilor constă în incapacitatea de plată a debitorului manifestată prin datoriile scăzute și neplătite și nu în dezechilibrul patrimonial, chiar dacă este efectiv.

O întreprindere care are activ poate înceta plășile din lipsă de numerar, după cum o întreprindere, deși are pasivul mai mare ca activul, poate face față plășilor, prin mijlocul creditului (Masim. Foro it. 1936, p. 193).

CASAȚIA ITALIANA III, 20 Martie 1936

Fraudă și simulație. Acțiune revocatorie. Act oneros și gratuit. Distincțiune.

În cazul unei acțiuni revocatorii, actul atacat trebuie considerat cu titlu oneros când pentru prestația convenită prin el, partea cealaltă s'a obligat la o contra-prestație.

Nu prezintă importanță faptul că prestațiunea este disproporționată față de contra-prestațiune; din această lipsă de corespondență s'ar putea trage un indiciu de fraudă și un argument pentru calificarea actului drept gratuit (Massim. Foro it. 1936, p. 201).

CURTEA DIN ALEXANDRIA, 31 Oct. 1935

Consecințele stării de necesitate

Un motociclist urmând dreapta drumului a făcut un viraj brusc la stânga, pentru a nu sdrobi pe un bătrân care a apărut deodată înaintea lui. Făcând această mișcare, motociclistul a isbit pe un altul. Motociclistului însă îi era imposibil de a prevedea situațiile acestea. Asupra acestei spețe, Curtea din Alexandria a statuat că motociclistul neavând nicio vină, nu poate fi făcut responsabil. Singurul vinovat era bătrânul, care a încercat să traverseze brusc drumul. (Din Rev. trim. de dr. civ. 1936, nr. 1, pag. 311).

NOTA. — Analizată speța supusă judecății Curții din Alexandria sub raportul responsabilității bazate pe art. 998 și 999 cod. civ., trebuie văzut că această responsabilitate nu putea să-și aibă aplicație în cauză. Într'adevăr, nicio culpă nu putea să-i fie imputată motociclistului. Nici penală, nici civilă. Fără această culpă, responsabilitatea nu putea să existe (A se vedea și decizia Curții din Montréal din 3 Mai 1933, cu nota noastră în *Curierul Judiciar*, 1934, pag. 192).

Dar dacă privim speța de mai sus sub raportul responsabilității bazate pe art. 1000 cod. civ.?

În nota sub decizia Curții din Montréal am arătat că nici sub acest aspect nu poate să existe responsabilitate. Căci agentul a lucrat sub presiunea unei cauze externe. El nu putea să lucreze altfel decât cum a lucrat. Era o cauză de forță majoră pentru el. Și adesea starea aceasta de necesitate trebuie înglobată în forța majoră.

În genere însă se face distincție între starea de necesitate și cazul fortuit sau forța majoră. La starea de necesitate elementul de voință are o participare mai mare sau mai mică la cauzarea daunei. Agentul își putea da seama de fapa sa. Dacă el a ajuns la un anumit rezultat, este că a vroit să evite un altul.

Distincția arătată nu face însă, ca și sub raportul responsabilității, să fie o deosebire între starea de necesitate și cazul fortuit sau forța majoră. Jurisprudența în majoritatea ei asumulează starea de necesitate cu forța majoră sau cazul fortuit, sub raportul responsabilității (v. *Aurelian Ionașcu*, *Reparația daunei* în starea de necesitate, în *Curierul Judiciar*, 1934, pag. 244).

În observațiile pe care le face în Rev. trim. asupra deciziei Curții din Alexandria, d. Demogue spune

că responsabilitatea bazată pe art. 1000 cod. civ. nu poate să existe, fiindcă agentul a lucrat în îndeplinirea unei datorii. „En effet, spune d. Demogue, le fait de se détourner brusquement pour éviter à un passant imprudent un dommage, constitue l'exécution d'un devoir. Le motocycliste devait éviter un accident certain, quitte à en causer un autre possible ou qu'il ne pouvait prévoir. Cela tendrait à limiter un peu la théorie de la responsabilité du fait des choses, qui n'a jusqu'ici pour limite que le cas fortuit, la force majeure ou la cause étrangère qui ne peut être imputée au gardien”.

În altă părere însă, responsabilitatea există și în cazul stării de necesitate. Astfel după d-l Aurel Ionașcu, în studiul supra-citat, art. 1000 cod. civ. va avea aplicație, fiindcă numai forța majoră sau cazul fortuit înlătură aplicația lui, iar starea de necesitate nu este un caz fortuit sau forța majoră. D-sa însă lasa judecătorului grija să dozeze această responsabilitate. Judecătorul se va baza și pe art. 1000 cod. civ. și pe teoria îmbogățirii fără cauză, când se pune chestiunea acestei responsabilități. Adevărata sursă a acestei răspunderi este însă echitatea (v. *Curierul Judiciar* 1934, pag. 244—245).

Socotim că art. 1000 cod. civ. nu poate să fie aplicabil în cazul stării de necesitate. Căci dacă ar fi aplicabil acest articol, el ar trebui aplicat oricând, fiind că întotdeauna rezultatul stării de necesitate este cauzat de lucrul avut sub pază.

Creдем însă, că dacă nu s'ar putea face aplicația art. 1000 cod. civ., distincția care se face la legitima apărare s'ar putea face și în situația stării de necesitate.

În cazul legitimei apărări, nu se acordă despăgubiri civile, când apărarea este făcută pentru a respinge un atac material, actual și injust. Însă legitima apărare nu este numai în situația aceasta. Legitima apărare este și când agentul sub imperiul temerii, turburării sau teroarei a trecut peste marginile apărării. Penalmente și în situația aceasta agentul este achitat. Civilmente însă el este răspunzător. Pentru depășirea apărării el răspunde bănește.

Socotim că și în starea de necesitate se poate face distincția între ceea ce este o constrângere riguroasă și ceea ce este depășirea ei.

Asupra chestiunii în legislația streină și de lege ferenda, a se vedea interesantul studiu al d-lui Aurelian Ionașcu, publicat în revista *Curierul Judiciar*, 1934, pag. 243.

HARITON UDREA
Magistrat

A apărut:

TRATAT DE PROCEDURĂ CIVILĂ după legile de unificare și legile provinciale în vigoare, de *Victor G. Cădere*, profesor la Facultatea de Drept a Universității din Cluj, ediția II-a.

De vânzare la *Curierul Judiciar*. Prețul 400 lei.

REGULAMENTUL PENTRU ORGANIZAREA ȘI EXECUTAREA SERVICIULUI DE PREDAREA CITAȚILOR ȘI COMUNICAREA ACTELOR DE PROCEDURĂ PRIN INTERMEDIUL POȘTEI, sub nr. 541.

Prețul 30 lei.